

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 37 • april 2013 • letnik XI • ISSN -1581-7156

Župan dr. Matej Gomboši je obisk veleposlanika izkoristil za prijazen pogovor o možnostih sodelovanja

Študentke in študenti Občine Beltinci na slavnostnem podpisu pogodb o štipendiranju

VII. POHOD OB DNEVU ZEMLJE v organizaciji ZTK Beltinci in Zavoda za gozdove, OE Murska Sobota je ob lepem sončnem vremenu ponudil obilo užitkov številnim udeležencem tradicionalnega pohoda

Pevski zbor GŠ Beltinci pod vodstvom Metke Sabo

Prekmurska banda GŠ Beltinci, mentor Jure Rogina

Zavod za turizem in kulturo Beltinci skupaj s KUD Beltinci na sejmu LOV IN NATURO v Gornji Radgoni od 19.04. do 21.04.2013

S kolesi se v Pariz odpravljajo Danilo Lebar, Bojan Kerčmar, Simon Gjerkeš in Boštjan Koter

Drage občanke, spoštovani občani!

Pomlad je potrkala na vrata in prijetno topli sončni žarki so prebudili našo pokrajino. Po največjem krščanskem prazniku, veliki noči, smo le dočakali lepše vreme in otoplitve, ki počasi prebujajo življenje na poljih in vrtovih, ki so jih v preteklih mesecih precej obilno napajale snežne in deževne padavine. Narava se prebuja in nas vabi medse, prijetnejše temperature pa nam omogočajo uživanje in rekreacijo na prostem. Tako naša občina postaja vsak dan bolj polna prekrasnih cvetov sadnega drevja in širnih polj, pridne roke naših kmetov in sadjarjev pa imajo polne roke dela. Setev nekaterih poljščin bo letos malo poznejša, vendar sem prepričan, da se bo trdo delo poplačalo z dobrim pridelkom jeseni. V tem obdobju je precej živahno tudi pri nas, na občini. Izvedba zastavljenih razvojnih projektov je že v polnem teku, prav tako so v pripravi tudi novi razvojni projekti, s katerimi želimo prispevati svoj delež k dvigu kvalitete življenja v naši občini.

Projekti, ki smo jih zastavili za nadaljnji razvoj občine, so pri svoji izvedbi odvisni tudi od posluha in sodelovanja države in državnih institucij. Pri njihovi izvedbi si želimo dobrega sodelovanja z vlado, tako kot smo sodelovali s prejšnjo. Nova predsednica vlade je stopila v velike škornje svojih predhodnikov in le upamo in želimo lahko, da jim bo kos. Žal so prvi učinki njenih javnih nastopov izrazito negativni pri zmanjšanju bonitetnih ocen države in so posledično bistveno podražili ceno našega zadolževanja na mednarodnih finančnih trgih. Vsi skupaj si želimo, da bodo ustrezni ukrepi sprejeti čim prej in da bodo dejansko pomenili spremembe na bolje. Izjave, da potrebu-

jemo čas, nam žal ne prinašajo nič dobrega. Časa je realno zelo malo in nujno je potrebno takojšnje ukrepanje. Žal je tako, da se od obljub in lepih besed ne da živeti.

Drage občanke in občani, kljub temu, da smo s strani državne politike v pomurski regiji v zadnjem obdobju dobili realen občutek, da smo obrobje naše države, moramo ohraniti optimizem in pozitivno naravnost. Seveda si ob tem želimo, da se bo spodbujal razvoj tudi v naši regiji, da ne bo razvoja le v Ljubljani in na obali. Vsi skupaj si moramo po najboljših močeh prizadevati, da bomo uspešno izvedli in zaključili projekte, ki so še posebej pomembni za dvig kvalitete življenja pri nas.

Mednje vsekakor sodita zaključek projekta Izgradnje kanalizacijskega omrežja in projekt Oskrbe s pitno vodo Pomurja. Ob teh je v izvedbi tudi mnogo drugih manjših projektov, ki pa so ravno tako pomembni za vse nas. Zato smo lahko optimistični, da smo na pravi poti razvoja naše občine, moramo pa še naprej držati skupaj in si pomagati. Le s skupnim delom za vzajemne cilje in ob medsebojni pomoči nam bo uspelo v teh prijetnejših, toplejših dneh zasaditi dobra semena našega razvoja, ki bodo čez čas obrodila zelene sadove.

dr. Matej Gomboši, Vaš župan

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža stališča uredniškega odbora glasila.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Genovefa VIRAG (namestnica odg. urednice)
Snežana BRAČKO, Ivan MESARIČ, Bojan VEREŠ

zbiranje materiala:

Lilijana ŽIŽEK

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica),
Arhiv Občine Beltinci, Arhiv ZTK Beltinci,
arhiv GŠ Beltinci, Tina ZVER, Dean HORVAT

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

Video studio SIGNAL, Darko Dšuban s.p.

tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

april 2013

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci,
Mladinska 2, 9231 Beltinci,
02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Spoštovane občanke in občani, cenjeni bralci,

s toplimi pomladnimi dnevi v vaše domove prihaja tudi aprilski številka Malega rijtara in upam, da ga boste prelistali z veseljem, s kakršnim ga za vas pripravlja uredniški odbor skupaj s številnimi sodelavci.

V tokratni številki vas seznanjamo z novicami iz občinske hiše, zavodov in društev, v branje pa vam ponujamo tudi prispevke posameznikov, ki s svojimi razmišljanji bogatijo vsebino našega glasila.

V naši občini se je od izida zadnje številke zgodilo kar nekaj vidnejših dogodkov. Občina Beltinci je študentkam in študentom iz beltinske občine pripravila sprejem ob podpisu pogodbe o štipendiranju, vsem predstavnicam nežnejšega spola in njihovim spremeljalcem pa je ob dnevu žena in materinsko starševskemu dnevju pripravila predavanje Vide Žabot, kateremu je sledil tudi razvedrilni program. Javni občinski zavod ZTK Beltinci je prejel

visoko priznanje Gibanja za ohranjanje slovenske kulturne in naravne dediščine KULTURA-NATURA.SI, za kar jim tudi mi iskreno čestitamo. Glasbena šola Beltinci letos obeležuje že peto leto delovanja, ki prinaša številne uspehe nadarjenih mladih glasbenikov in njihovih prizadevnih učiteljev in prav gotovo bomo lahko že v naslednji številki glasila poročali o novih priznanjih in nagradah. Vsem sodelavcem in učencem GŠ Beltinci želimo še naprej uspešno delo in se skupaj z njimi veselimo doseženih rezultatov. KUD Beltinci je dobilo novo vodstvo, obeležili smo Svetovni dan zdravja in Svetovni dan Zemlje, ... podrobnosti preberite v nadaljevanju.

V prihajajočih pomladnih dneh se nam obeta kar nekaj tradicionalnih dogodkov. Tako bomo v Beltincih spet imeli priložnost pozdraviti rekrute in visoke predstavnike Ministrstva za obrambo, občudovali bomo lahko starodobna kolesa v beltinskem parku in spodbu-

jali njihove lastnike na že 11. rallyju in obiskali katero od številnih športnih prireditev.

Vabimo vas, da se tudi sami udeležite katerega od dogodkov, ki jih vaši občani prirejajo z veliko mero entuziazma in strokovnosti ter jim na ta način izkažete naklonjenost in priznanje za njihov trud.

Ne gre pa prezreti niti bližajočih se praznikov, ki obeležujejo pomembne dogodke iz preteklosti, ki pa še kako vpliva tudi na sedanost. Zato vam iskreno čestitamo ob državnem prazniku Dnevu upora proti okupatorju in voščimo prijetne prvomajske praznike!

*Za uredniški odbor
Vaša urednica*

Simona Cizar

Obvestilo

Prijazno vas vabimo k sodelovanju pri vsebinskem oblikovanju naslednje številke Malega rijtara, ki izide konec junija in vas prosimo, da svoje prispevke za junijsko številko do petka, **14. junija 2013** posredujete v **elektronski obliki** ter s podpisanimi fotografijami (besedilo pod fotografijo in navedba avtorja) v ustreznem formatu na naslov **malirijtar@beltinci.si**.

V občini Beltinci slovesno sprejeli letošnje štipendiste

V soboto, 23. februarja 2013, smo v Občini Beltinci slovesno pristopili k podelitvi štipendij nadarjenim študentom naše občine. Izmed 17 študentov, ki so poslali svojo prijavo na razpis, so preteklo soboto sprejeli 9 tistih, ki bodo prejeli enoletno štipendijo.

Predsednik uprave Pomurske izobraževalne fundacije, dr. Mitja Slavinec, in župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši, sta optimistično in z veliko mero pozitivizma pozdravila letošnje štipendiste in jim zaželela predvsem veliko dobre volje pri študiju, odlične rezultate, naj na svoji življenjski poti nikoli ne zaidejo na stranpota, predvsem pa naj ne pozabijo, da so se rodili v Prekmurju in da so v domačih krajih nanje vsi izredno ponosni.

K podpisu pogodb so slovesno pristopili letošnji štipendisti in sicer: Blaž Balažič iz Lipe, ki je študent strojništva na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru, Karmen Balažič iz Melincev, ki je študentka zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, Petra Erjavec iz Lipovcev, ki je študentka razrednega pouka na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, Dejan

Lebar iz Lipe, ki je študent računalništva in informacijske tehnologije na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, Tomaž Kavaš iz Bratoncev, ki je študent splošne medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru, Mitja Ozmec iz Beltincev, ki je študent strojništva na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru, Niko Smej iz Beltincev, ki je študent gradbeništva na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru, Klemen Sušec iz Beltincev, ki je študent matematike in računalništva na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani. Pri podpisu pogodbe ni bil prisoten Mihael Legen iz Bratoncev, ki je študent gradbeništva na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, saj se slovesnosti zaradi obveznosti na fakulteti ni mogel udeležiti. Pogodba mu bo predložena v podpis naknadno. Študent Vito Vinkovič iz Lipovcev, študent strojništva na Fakulteti za strojništvo Univerze v Mariboru, pa se je odpovedal štipendiji, ker je dobil Zoisovo štipendijo. Enoletno štipendijo Občine Beltinci bo tako prejel naslednji na prioriteten seznamu vlagateljev, to pa je Sara Sakovič iz Beltincev, ki je študentka biopsihologije na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in

Enoletno štipendijo Občine Beltinci bo prejelo devet štipendistov

informacijske tehnologije v Kopru.

Povedati moramo, da Občina Beltinci ostane v stalnem stiku z vsemi svojimi štipendisti, tudi tistimi iz prejšnjih let, saj menimo, da je sodelovanje z mladimi na tem področju bistvenega pomena, tako zanje kot tudi za nas, ki želimo, da se skozi učenje razvijajo in si pridobivajo najrazličnejša praktična znanja. Podpis in podelitev štipendij je samo uvodni korak na njihovi študijski poti.

Slavnostni podpis pogodb je popestrila Glasbena šola Beltinci z izvedbo dveh čudovitih skladb, ki sta ju zaigrala oče in sin, Matej in Primož Zavec, na ksilofonu in harmoniki.

Občinska uprava Občine Beltinci

Spominski dan duhovnika in zgodovinarja Ivana Škafarja v Bratonicah

V soboto dopoldan, 16.2.2013, se je v Bratonicah, v organizaciji KS Bratoncev, KUD Števan Kühar Bratoncev, TD Bratoncev in Društva za ustvarjalnost in izobraževanje ART VIZIJA iz Črenšovcev, v kapeli zgodil dogodek »Spominski dan duhovnika in zgodovinarja Ivana Škafarja«.

Minilo je 30 let (15. 2. 1983-15. 2. 2013) od njegove smrti. V njegov spomin je bila darovana sveta maša, ki jo je vodil škof dr. Jože Smej, s somaševanjem župnikov Alojza Benkoviča, Antona Horvata, Martina Vöröša in Franca Kodile.

O Ivanu Škafarju kot zgodovinarju in raziskovalcu zgodovine Prekmurja je spregovoril doc. dr. Andrej Hozjan s Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Uvodni pozdrav v spominski dan g. Ivana Škafarja

Predstavil se je domači mešani pevski zbor »Števan Kühar«. Z Zgodbo o »bratonskem pili« je nastopil še Martin Sreš, ki jo je predstavil takšno, kakor mu jo je pripovedoval njegov stric, Ivan Škafar.

Sledil je ogled priložnostne razstave, plakatov ob njegovi stoletnici rojstva, ki je bila obeležena v lanskem letu. Predstavljen je bil bibliografski plakat z njegovimi publiciranimi deli, pa tudi

izbor fotografij in dokumentov, ki so jih prispevali sorodniki, zbrali in pregledali pa so jih člani študijskega krožka (ŠK O Ivanu Škafarju).

Spominski dan duhovnika in zgodovinarja Ivana Škafarja je bil hkrati tudi svečan zaključni dogodek študijskega krožka o imenovanem duhovniku in zgodovinarju. Vse aktivnosti so se

odvijale od novembra lanskega leta v prostorih Doma Janka Škrabana v Beltincih, pod mentorstvom Društva za ustvarjalnost in izobraževanje Art Vizija.

Dean Horvat

*Dean Horvat, predsednik
Društva za ustvarjalnost in
izobraževanje ART VIZIJA
Otroška ulica 25, 9232 Črenšovci,
Telefon: 040-266-345
e-pošta: deanhorvat24@gmail.com*

Občina beltinci se je pridružila mednarodnemu projektu »URA ZA ZEMLJO – EARTH HOUR«

Ura za Zemljo je največji svetovni okoljski dogodek v svetu. Slovenija že četrto leto sodeluje v projektu, naša občina pa drugič. WWF je ena največjih in najbolj spoštovanih svetovnih neodvisnih organizacij za okolje, ki ima skoraj pet milijonov privrženecv. Aktivno delujejo v več kot 100 državah. Njihovo poslanstvo je ozavestiti ljudi, da prenehajo z uničevanjem naravnega okolja in ustvarijo prihodnost, kjer bi živeli v harmoniji z naravo, kjer bi ohranjali biološko raznolikost, uporabljali obnovljive vire energije, promovirali zmanjšanje onesnaževanja in neekonomično

potrošnjo. Ta iniciativa je prav tako partnerstvo z WWF in Leo Burnettom. Ura za Zemljo se je začela leta 2007 v enem mestu in je do danes dosegla 152 držav na vseh celinah.

V občini Beltinci smo v krajevnih skupnostih ugasnili luči *okrog vaških kapel ter v centru Beltincev* v soboto, 23. marca 2013, med 20.30 in 21.30 uro. Ta poziv smo preko medijev in lokalne televizije prenesli vsem občankam in občanom naše občine. Pozvali smo jih, naj tega večera ugasnejo luči, izklopijo električne in elektronske naprave, ki niso potrebne za njihovo varnost in varnost

njihovega premoženja. S tem smo želeli opozoriti, da je, če želimo ublažiti globalno segrevanje in tako preprečiti katastrofalne posledice, skrajni čas za odločno ukrepanje. Planet Zemlja je namreč še vedno edini v sončnem sistemu, kjer so pogoji za življenje in razvoj.

Iskrena hvala vsem, ki ste se nam tega večera pridružili. Hvaležna sta vam tudi NARAVA in naš planet ZEMLJA.

Lilijana Žižek

Občino Beltinci obiskal veleposlanik Nizozemske

V Občini Beltinci se je na delovnem obisku oglasil veleposlanik Nizozemske nj. eksc. gospod Johannes Douma. V prostorih občine ga je sprejel župan Občine Beltinci, dr. Matej Gomboši z direktorjem občinske uprave, Venčeslavom Smodišem. Pogovarjali so se o možnem sodelovanju na gospodarskem, logističnem in energetskega področju. Gospodu veleposlaniku je bila predstavljena vizija nadaljnjega razvoja Občine Beltinci kot tudi projekti v

izvajanju. Povdarek je bil predvsem na možnostih investicij v industrijski coni ob avtocesti, poslovni coni ob Beltincih in uporabi geotermalne vode iz vrtine v Beltincih. Župan dr. Gomboši je predstavil ukrepe, ki jih je občina Beltinci v zadnjih časih sprejela za privabljanje investitorjev, kot so znižan komunalni prispevek in podjetniški sklad za nove investicije.

Gospod veleposlanik je bil ob obisku navdušen nad podobo centra Beltincev okrog gradu, cerkve in občinske stavbe ter nad predstavljenimi turističnimi in kulturnimi aktivnostmi in dogodki.

Srečanje je minilo v obojestranskem zadovoljstvu in v želji po nadaljnjem konstruktivnem sodelovanju v konkretnih zadevah in priložnostih.

Občinska uprava Občine Beltinci

Družabni večer ob dnevu žena in materinsko starševskem dnevu minil v znamenju predavanja Vide Žabot in komedije Avtomobilska romanca

V petek, 15. marca 2013 je Občina Beltinci z družabnim večerom v Kulturnem domu Beltinci počastila dan žena in materinsko starševski dan. V prvem delu večera so udeleženci prisluhnili Vidi Žabot, znani publicistki in terapevtki, nato so zaigrali mladi glasbeniki – družinski kvartet iz Melincev in Lipovcev, zadnji del družabnega večera pa je bil humorno naravnani s komedijo »Avtomobilska romanca«.

Mesec marec - čas, ko se narava prebuja, ko v zraku začutimo vonj pomladnih rož, ko postanejo dnevi daljši in nam tako nudijo več časa, ki ga lahko preživimo v naravi. Čas, ko s praznikom počastimo mame, babice, žene...

V prvem delu družabnega večera smo prisluhnili Vidi Žabot, znani publicistki in terapevtki, ki nam je predavala o "NASMEHU IN SOLZAH."

Nato so zaigrali mladi glasbeniki – družinski kvartet iz Melincev in Lipovcev: Maja Kovač – kitara, Ana Vegič-violina, Rok Kovač – harmonika in Luka Vegič – cimbele. Ljudski pesmi Špic polka in Mamica je kakor zarja sta izpod njihovih spretnih prstov zazveneli tenkočutno in razveseljujoče.

Zadnji del družabnega večera pa je bil namenjen smehu. Smeh zdravi, razvedri duha, sprošča in je za čase, v katerih smo, še kako potreben. S komedijo AVTOMOBILSKA ROMANCA sta nas navdušila mlada prekmurska komika Matej Mertük in Boštjan Sinic, z umetniškima imenoma Macho in Mejke. Skupaj nastopata že sedem let. Predstavi-la sta se kot zakonca Mirko in Stanka, ki živita tipično podeželjsko življenje. Stanka že vrsto let hrepeni po spremembah v njunem zakonu, zato Mirka prepriča, da se odpravita v tople kraje.

Publicistka in terapevtka Vida Žabot

Kaj ju na njuni poti čaka, smo izvedeli v dobro uro trajajoči predstavi, ki nas je nasmejala do solz. Tako Matej kot Boštjan sta zelo nadarjena igralca, mi pa jima želimo še veliko uspehov in mnogo svežih idej. Na snidenje drugo leto.

Lilijana Žižek, tajništvo OU
OBČINA BELTINCI

Poročilo o skladnosti pitne vode za leto 2012

Poročilo o skladnosti pitne vode predstavlja pregled rezultatov laboratorijskih preizkusov vzorcev pitne vode, odvzetih v letu 2012 na oskrbovalnih območjih v Občini Beltinci, kjer gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo izvaja podjetje Komuna Beltinci d.o.o..

Poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09)

(v nadaljevanju: Pravilnik o pitni vodi), ki v 34. členu določa, da mora upravljavec sistema za oskrbo s pitno vodo najmanj enkrat letno uporabnike na oskrbovanem območju obvestiti o skladnosti pitne vode. Letno poročilo je v tem prispevku predstavljeno v skrajšani verziji, celotno poročilo pa je dostopno na občinski spletni strani www.komuna-beltinci.si.

Na območju Občine Beltinci podjetje Komuna Beltinci d.o.o. upravlja tri vodovodne sisteme in sicer: vodovodni sistem Občine Beltinci, vodovodni sistem Dokležovje in vodovodni sistem Melinci. Osnovni podatki o vodovodnih sistemih v upravljanju Komune Beltinci d.o.o. so v spodnjih preglednici:

Tabela 1: Podatki o vodovodnih sistemih

Vodovodni sistem	Naselja oskrbovanega območja	Število preb.	Vodni vir pitne vode	Načrpana voda v l. 2012 (m3/leto)	Dezinfekcija vode	Druga priprava vode
Vodovodni sistem Občine Beltinci	Beltinci, Bratonci, Gančani, Ižakovci, Lipa, Lipovci	6662	vodnjak Hraščica	341.109	DA/plinski klor	NE
Vodovodni sistem Dokležovje	Dokležovje	893	vodnjak Dokležovje	46.103	DA/natrijev hipoklorid	NE
Vodovodni sistem Melinci	Melinci	797	vodnjak Melinci	38.542	DA/natrijev hipoklorid	NE

OPOMBA: Število prebivalcev na dan 01.07.2012 – vir SURS-SI stat. podatkovni portal

Skladnost pitne vode se ugotavlja z odvzemom vzorca pitne vode, ki se prekuša na predpisane parametre. Vzorec pitne vode je skladen, če so izmerjene

vrednosti preskušanih parametrov v okviru predpisanih mejnih vrednosti v Pravilniku o pitni vodi.

Skladnost pitne vode se je, tako kot

prejšnja leta, tudi v letu 2012 ugotavljala v okviru notranjega nadzora, ki ga je izvajala Komuna Beltinci d.o.o. v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno

varstvo Murska Sobota, ter v okviru državnega monitoringa, ki ga je zagotavljalo Ministrstvo za zdravje, izvajal pa Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.

V notranjem nadzoru je bilo v letu 2012 na vseh treh vodovodnih sistemih v nadzor skladnosti pitne vode vključenih skupno 15 vzorčnih mest, od tega 7 na vodovodnem sistemu Občine Beltinci, 5 na vodovodnem sistemu Dokležovje in 3 na vodovodnem sistemu Melinci. Vzorcenje in preskušanje odvzetih

vzorcev pitne vode je izvajal Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota. Skupno je bilo v notranjem nadzoru v letu 2012 odvzetih 91 vzorcev pitne vode, od tega 68 vzorcev za mikrobiološka preskušanja in 23 vzorcev za kemijska preskušanja.

Na vseh treh vodovodnih sistemih je v letu 2012 potekal tudi državni monitoring pitne vode. Za odvzem vzorcev je bilo vključenih 5 vzorčnih mestih, od tega 3 na vodovodnem sistemu Občine Beltinci in po 1 (eno) na vodovod-

nem sistemu Dokležovje in Melinci. V monitoringu je bilo skupno odvzeto 19 vzorcev pitne vode za mikrobiološka preskušanja in 19 vzorcev za fizikalno-kemijska preskušanja.

Rezultate mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preskušanj vzorcev pitne vode, dobljene v letu 2012 v okviru izvajanja notranjega nadzora in državnega monitoringa na posameznih vodovodnih sistemih, predstavljamo v tabeli št. 2.

Tabela 2: Rezultati mikrobioloških in fizikalno kemijskih preskušanj vzorcev pitne vode v l. 2012

	MIKROBIOLOŠKE ANALIZE	FIZIKALNO KEMIJSKE ANALIZE					
		Število vseh vzorcev	NEUSTREZNI VZORCI	Število vseh vzorcev	NEUSTREZNI VZORCI		
			Število	Vzrok neustreznosti		Število	Vzrok neustreznosti
Vodovodni sistem Občine Beltinci	Notranji nadzor	24	0		11	6	<ul style="list-style-type: none"> ● Metolaklor-ESA: 0,182 µg/L in 0,160 µg/L ● pH: 6,3, 6,4 in 6,3 ● Železo: 340 µg/L
	Državni monitoring	9	1	● Koliformne bakterije: = 2 CFU/100ml	9	1	● pH: 6,4
	SKUPAJ	33	1		20	7	
Vodovodni sistem Dokležovje	Notranji nadzor	22	1	● Koliformne bakterije: = 4 CFU/100ml	6	1	● Metolaklor-ESA: 0,160 µg/L
	Državni monitoring	5	0		5	0	
	SKUPAJ	27	1		11	1	
Vodovodni sistem Melinci	Notranji nadzor	22	2	● Koliformne bakterije: < 4 CFU/100ml v obeh vzorcih	6	2	● Metolaklor-ESA: 0,195 µg/L in 0,108 µg/L
	Državni monitoring	5	0		5	0	
	SKUPAJ	27	2		11	2	

OPOMBA: - mejna vrednost za metolaklor-ESA je 0,1 µg/L

- mejna vrednost za pH vrednost je med 6,5 – 9,5

- mejna vrednost za železo je 200 µg/L

- mejna vrednost za vrednost za koliformne bakterije je 0 CFU/100ml

Mikrobiološka neskladnost je bila izražena s prisotnostjo koliformnih bakterij. Ugotovljene mikrobiološke neskladnosti glede na mnenje ZZV Murska Sobota niso bile urgentno pomembne in niso predstavljale nevarnosti za zdravje.

Kemična neskladnost pitne vode je bila na vseh treh vodovodnih sistemih v l. 2012 izražena s povečano vsebnostjo

metolaktora-ESA, ki je razgradni produkt pesticida metolaktora, njegova prisotnost v pitni vodi pa je posledica rabe pesticidnih pripravkov na bazi metolaktora na kmetijskih površinah. V zvezi z metolaklorom in njegovih razgradnih produktov, to sta metolaktora-ESA in metolaktora-OXA, v pitni vodi vodovodnih sistemov Beltinci, Dokležovje in Melinci so izdelane ocene

tveganja za zdravje, ki jih je izdelal Zavod za zdravstveno varstvo Maribor. Iz ocen tveganj izhaja, da koncentracije teh snovi v pitni vodi na nobenem od vodovodnih sistemov ne predstavljajo nevarnosti za zdravje ljudi, vključno z malimi otroci in dojenčki, in s tem pomembnega javnozdravstvenega problema.

Na vodovodnem sistemu Občine Beltin-

ci je pri treh vzorcih, odvzetih v notranjem nadzoru, in pri enem vzorcu, odvzetem v okviru državnega monitoringa, ugotovljena znižana pH vrednost, za kar je vzrok v kisli podtalnici, ki se zajema prek vodnjaka v črpališču Hraščica, ki vodovodni sistem Občine Beltinci napaja.

Na podlagi rezultatov spremljanja skladnosti pitne vode v okviru notranjega nadzora in državnega monitoringa v splošnem zaključujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v letu 2012 iz zdravstvenega vidika ustrezna.

Ob koncu poročila bi želeli vse porabnike obvestiti, da si lahko vse rezultate preskušanj vzorcev pitne vode vedno

ogledate na sedežu podjetja Komuna Beltinci d.o.o., rezultate preskušanj pa objavljamo tudi spletni strani www.komuna-beltinci.si, na kateri so objavljene tudi ocene tveganja za zdravje ljudi zaradi prisotnosti metolaklora in njegovih razgradnih produktov v pitni vodi.

Komuna Beltinci d.o.o.

Obveščanje uporabnikov pitne vode v letu 2013

Javno komunalno podjetje Komuna Beltinci d.o.o. je kot izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo na območju Občine Beltinci skladno z zakonodajo (Pravilnika o pitni vodi, Ur.l. RS, 19/04 in dopolnitve) in strokovnimi priporočili Inštituta za varovanje zdravja RS, dolžno uporabnike pitne vode najmanj enkrat letno, praviloma v začetku vsakega novega koledarskega leta, obvestiti o načinu in pogostosti obveščanja o skladnosti pitne vode v primerih iz 9., 21, 22., 31. in 34. člena

Pravilnika o pitni vodi.

Uporabnike pitne vode iz vodovodnih sistemov, ki jih upravlja Komuna Beltinci d.o.o., se o kvaliteti pitne vode obvešča na naslednje načine: z letnim poročilom o skladnosti pitne vode, v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode so obveščeni preko sredstev javnega obveščanja, z obvestili na oglasnih deskah občine in krajevnih skupnosti, preko CATV in preko spletne strani podjetja Komune Beltinci, v primeru, da se ugotovi neskladje kvalitete

pitne vode z določili Pravilnika o pitni vodi ali sum, da je vzrok neskladja hišno vodovodno omrežje, bo tak uporabnik čim prej obveščen o neskladju in bo dobil ustrezna navodila za vzdrževanje hišnega vodovodnega omrežja.

Večje porabnike vode in javne ustanove obveščamo v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode tudi osebno po telefonu, preko elektronske pošte in po faksu.

Komuna Beltinci d.o.o.

Tabela 1: Načini obveščanja uporabnikov pitne vode v letu 2013

	Razlog obveščanja	Časovna opredelitev	Način obveščanja
1	Obveščanje v primeru, ko je vzrok neskladnosti pitne vode hišno vodovodno omrežje ali njegovo vzdrževanje. – 9. člen Pravilnika o pitni vodi	Čim prej, najkasneje pa v sedmih dneh od prejema informacije	<ul style="list-style-type: none"> osebno – kratek dopis ali po telefonu obvestilo upravniku večstanovanjskega objekta z obvestilom na oglasni deski uporabnikov v večstanovanjskih objektih
2	Obveščanje v primeru, ko je onesnaženje pitne vode takšno, da je potrebna omejitev ali prepoved uporabe pitne vode (npr. izdaja ukrepa o prekuhavanju vode za prehrabene namene). – 21. člen Pravilnika o pitni vodi	Čim prej, vendar najkasneje v dveh urah, kjer je to možno (obvešča se vsak dan do preklica). Obvestiti je potrebno tudi o prenehanju omejitev ali prepovedi uporabe vode.	<ul style="list-style-type: none"> interni kanal CATV spletna stran Komune www.komuna-beltinci.si oglasne deske KS in Občine Beltinci radio Murski val
3	Obveščanje v primeru, ko se izvajajo ukrepi za odpravo neskladnosti pitne vode (npr. povečano kloriranje pitne vode). – 22. člen Pravilnika o pitni vodi	Najkasneje 24 ur po pričetku izvajanja ukrepa. Obvestiti je potrebno tudi o prenehanju izvajanja ukrepov.	<ul style="list-style-type: none"> interni kanal CATV spletna stran Komune www.komuna-beltinci.si oglasne deske KS in Občine Beltinci radio Murski val
4	Obveščanje v primeru odstopanja od mejnih vrednosti kemijskih parametrov in o pridobitvi dovoljenja za uporabo pitne vode, v kateri kemijski parameter odstopa od mejne vrednosti. – 31. Pravilnika o pitni vodi	Čim prej po pridobitvi dovoljenja, najkasneje pa v sedmih dneh. Obvestiti je potrebno tudi o prenehanju dovoljenega odstopanja.	<ul style="list-style-type: none"> interni kanal CATV spletna stran Komune www.komuna-beltinci.si oglasne deske KS in Občine Beltinci
5	Obveščanje uporabnikov o skladnosti pitne vode, ugotovljeni v notranjem nadzoru in državnem monitoringu. – 34. člen Pravilnika o pitni vodi	Najmanj 1 x letno v prvem četrtletju leta za prejšnje koledarsko leto.	Objava letnega poročila: <ul style="list-style-type: none"> v povzetku v občinskem glasilu Mali Rijtar; spletna stran Komune www.komuna-beltinci.si

Triindvajseta redna seja občinskega sveta občine Beltinci

Dne 14. 03 2013 je bila izvedena 23. redna seja Občinskega sveta Občine Beltinci s sprejetim dnevnim redom, ki je vseboval 11 točk.

Pod točko AD 1 sta bila sprejeta zapisnik 22. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in zapisnik 5. dopisne seje Občinskega sveta Občine Beltinci. Pri tej točki je bilo podano poročilo o realizaciji sklepov prejšnje redne seje.

Pod točko AD 2 je Občinski svet Občine Beltinci sprejel Odlok o načinu izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda v Občini Beltinci v prvi obravnavi.

Pod točko AD 3 je Občinski svet Občine Beltinci potrdil Program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda v Občini Beltinci za obdobje 2013-2016.

Pod točko AD 4 je Občinski svet Občine Beltinci potrdil Elaborat o oblikovanju cene in potrditev cen storitev javne službe oskrbe s pitno vodo v Občini Beltinci.

Pod točko AD 5 je Občinski svet Občine Beltinci potrdil cene storitev javne službe urejanja in vzdrževanja pokopališč ter oddajanja prostorov za grobove v najem.

Pod točko AD 6 je Občinski svet Občine Beltinci razrešil dosedanjega člana Nadzornega odbora Občine Beltinci, gospoda Marjana Maučeca iz Gančanov zaradi odstopa, ter imenoval nadomestnega člana Nadzornega odbora Občine Beltinci, gospoda Miroslava Cigana iz Gančanov.

Pod točko AD 7 je župan, dr. Matej Gomboši, prisotnim podal poročilo in obvestila o dogajanjih in projektih občine v času od zadnje seje.

Pod točko AD 8 so člani Občinskega sveta podajali pobude in vprašanja. Občinski svet Občine Beltinci je pod točko AD 9 soglasno sprejel in v drugi obravnavi potrdil predlog Odloka o proračunu Občine Beltinci za leto 2013, ki obsega:

- prihodke v višini 12.220.307 evrov (+ začetno stanje 721.408 evrov +

predvideno zadolževanje 780.000 evrov),

- odhodke po bilanci A – 13.471.716 evrov (+odplačila kredita po bilanci C – 250.000 evrov),
- investicijski odhodki in trasferji od tega znašajo 66,56 %, kar predstavlja znesek v proračunu cca. 9.000.000 evrov;

Pod točko AD 10 je Občinski svet Občine Beltinci sprejel Načrt ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Beltinci za leto 2013, ki je priloga proračunu Občine Beltinci za leto 2013.

Občinski svet Občine Beltinci je pod zadnjo, AD 11 točko, sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Beltinci-skrajšani postopek.

Tajništvo Občinske uprave Občine Beltinci, dodatne informacije:
02/5413-553

Pozdrav pomladi v Vrtcu Beltinci

Tako so starši poimenovali prireditve, ki so jo načrtovali in izvedli 21.3.2013 v Vrtcu Beltinci, enota »Bibe« Beltinci. Za izvedbo in vsebino so se dogovorili na sestanku sveta staršev enote, saj že vsi po dolgi zimi težko pričakujemo pomlad, skupno ustvarjanje, igro na igrišču, izmenjavo mnenj in izkušenj ter druženje.

In kako so pozdravili pomlad ?

V kotičkih ustvarjalnih delavnic so otroci skupaj s starši in vzgojitelji izdelovali zajčke iz tulcev, čebelice iz embalaže kinder jajčk, vetrnice, ki so jih otroci takoj preizkušali na igrišču, barvali jajčke iz kartona in izdelovali košarice iz

Otroci so skupaj s starši in vzgojitelji pozdravili pomlad na ustvarjalnih delavnicah

jogurtovih kozarcev. Zelo zanimiva je bila ustvarjalna delavnica Origami, kjer so prepogibali barvni papir, nastajali so zajčki in rožice.

Zelo pomembno je, da smo za izvedbo ustvarjalnih delavnic uporabljali odpadno embalažo in tako sledili načelom Eko vrtca, v katerega je vključen tudi Vrtec Beltinci.

Na srečanju se je predstavilo tudi društvo »Jarica«.

Po skupnem ustvarjanju v različnih ustvarjalnih delavnicah nam je lepo vreme omogočalo igro na igrišču, veselje, izmenjavo izkušenj in mnenj, druženje ob čaju, vodi, sadju in »pajanem krüju«.

Zdenka Mujić,
Vrtec Beltinci

Letno poročilo 2012 ZTK Beltinci (povzetek)

Zavod za turizem in kulturo Beltinci (v nadaljevanju: zavod) kot krovna občinska organizacija na področju turizma in kulture skrbi za načrtovanje in izvajanje promocije kulturne in turistične ponudbe Občine Beltinci, za spodbujanje razvoja ter trženje obstoječih in novih produktov, kot pomembnega dela celovite turistične ponudbe pokrajine ob Muri.

Dejavnost zavoda izhaja iz njegovih temeljnih usmeritev, ki poudarjajo razvoj trajnostnega turizma, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter povezovanje, razvoj in promocijo dejavnosti, ki so posredno in neposredno povezane s turizmom in kulturo.

Posebno pozornost namenja zavod spodbujanju društvene dejavnosti (kulturna, turistična in druga, s turizmom povezana društva), ki s svojimi vsebinami soustvarjajo in sooblikujejo turistično in kulturno podobo Občine Beltinci.

Poleg uspešnega nadaljevanja izvajanja neprofitne oz. javne dejavnosti se zavod aktivno udeležuje tudi na trgu. Uspešno delovanje na trgu predstavlja velik izziv, saj so aktivnosti, ki jih zavod izvaja, usmerjene na področja javnega interesa in v zagotavljanje dostopnosti javnih kulturnih dobrin, njihovo nemoteno izvajanje pa je v današnji dobi izredno težavno.

Leto 2012 beleži že osmo leto delovanja Zavoda za turizem in kulturo Beltinci. V skladu z vsakoletno naraščajočo dinamiko poslovanja zavoda je leta v letu 2012 uspešno zaključil poslovno leto in s tem upravičil svoje poslanstvo. V zavodu smo v letu 2012 ustvarili skupaj 516.922,80 EUR prihodkov. Sredstva Občine Beltinci za izvajanje neprofitne dejavnosti in za javna dela so znašala 52.358,00 EUR, kar predstavlja 10 % vseh prihodkov. Odhodki so znašali skupaj 503.802,35 EUR. Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2012 znaša 13.120,45 EUR.

V zavodu je bilo v letu 2012 zaposlenih skupaj osem (8) oseb: direktorica Elica Horvat, Jožica Slavinec in šest (6) oseb v zaposlitvenih programih javnih del Zavoda RS za zaposlovanje.

Svojo dejavnost je zavod izvajal na štirih lokacijah:

- grad Beltinci (sedež zavoda in informacijska pisarna, stalna razstava)
- »Otok ljubezni« Ižakovci, »Brežna hiša« (informacijska pisarna in prodajalna), brod, mlin
- Melinci (brod)
- Cimprana hiša z gümülo v Lipi

Glavna področja delovanja zavoda v letu 2012:

- **Tržno komuniciranje** (izdaja promocijskih materialov, oglaševanje, odnosi z javnostmi, informiranje in informacijski sistem, pospeševanje prodaje).
- **Organizacija prireditev in dogodkov** (lastne prireditve, dogodki in sodelovanje pri prireditvah drugih organizatorjev).
- **Razvoj in kakovost ponudbe** (priprava in izvajanje projektov, upravljanje s ponudbo na izletniških točkah, spodbujanje investicij v turistično infrastrukturo).
- **Informiranje in agencijska dejavnost** (informiranje v dveh informacijskih pisarnah – grad Beltinci in Otok ljubezni ter organizacija in prodaja turističnih aranžmajev – izletov).
- **Dostopnost javnih kulturnih dobrin** (stalna razstava *Zgodovina zdravstva v Pomurju*, stalna razstava *Büjraštvo na reki Muri*, Ohranjanje tradicije brodarstva in mlinarstva, stalna razstava, posvečena Ivanu Jeriču v Dokležovju, Ekomuzej Mura, *Cimprana hiša z gümülo* v Lipi).
- **Področje društvene dejavnosti** (spodbujanje društvene dejavnosti in pomoč pri izvajanju dejavnosti turističnih, kulturnih idr. društev).

V letu 2012 je Zavod za turizem in kulturo Beltinci izvajal projekt Ekomuzej Mura kot vodilni partner in projekt Skrivnostni večeri pod gümlo kot partner. Oba projekta smo v letu 2012 uspešno zaključili in izvedli vse načrtovane aktivnosti.

Ekomuzej Mura

S projektom smo oblikovali skupno turistično destinacijo Ekomuzej Mura, katere ponudbo sestavljajo trije glavni dejavniki:

- neokrnjena narava z bogastvom rastlinskega in živalskega sveta,
- kulturna in tehniška dediščina z mlino, brodovi, tradicionalno arhitekturo, stalnimi razstavnimi zbirkami, zgodovinskimi pomniki in spomeniki,
- lokalno prebivalstvo, ki je aktivno vključeno v ponudbo s prikazi nekdanjih dejavnosti na podeželju in s tradicionalnimi prireditvami.

Ponudbo Ekomuzeja Mura smo z investicijskim projektom pomembno izboljšali. Obogatili smo jo na že obstoječih turističnih točkah ter hkrati ustvarili dodatno ponudbo na novih lokacijah. Z Ekomuzejem Mura razvijamo trajnostni turizem. Trajnostne oblike turizma postajajo nujna smer nadaljnega razvoja, saj bo le takšen turizem, ki bo temeljil na ekonomski uspešnosti turističnega poslovanja ter bo hkrati prizanesljiv in konstruktiven do naravnega, kulturnega in socialnega okolja, konkurenčen tudi v prihodnosti.

Skrivnostni večeri pod gümlo

Slavnostno odprtje prekmurske cimprane hiše z gümlo je ZTK Beltinci organiziral skupaj s KS Lipa in Občino Beltinci v nedeljo, 10.06.2012, v okviru prireditve »Langašijada«. Bogat program je spremljala še razstava fotografij o gradnji cimprane hiše. Blagoslovitev obeh novih objektov je opravil msgr. Franc Režonja, generalni vikar.

Zavod za turizem in kulturo Beltinci je v okviru projekta »Skrivnostni večeri pod gümlo« organiziral deset (10) dogodkov – večerov pod gümlo. Dogodki so se odvijali v času od julija do septembra, vedno ob 20.00 uri. Potekali so v prijetnem vzdušju pod gümlo s

pripovedovanjem *indašnjih* zgodb. Na vsak večer smo vabili poslušalce, ki so se vključevali v program s pripovedovanjem. Moderator večerov je bil Milan Zrinski, pripovedovane zgodbe pa smo tudi posneli in jih tudi zapisali. Izdali smo jih v zborniku, v nakladi 500 izvodov, ki ga bomo predstavili na prireditvi »Langašijada«, v Lipi, dne 09.06.2013.

Informiranje, organizacija in prodaja turističnih aranžmajev

V Informacijski pisarni ZTK Beltinci v gradu in na Otoku ljubezni v Ižakovcih smo skozi celo leto izvajali informativno dejavnost. Turistom, izletnikom, naključnim obiskovalcem smo nudili celovite informacije o znamenitostih, prireditvah in dogodkih, gostinski ponudbi, prenočitvenih zmogljivostih, naravnih in kulturnih znamenitostih, domači obrti, izletih in druge informacije o Občini Beltinci ter širši pokrajini.

V okviru agencijske dejavnosti smo opravljali organizacijo in prodajo turističnih aranžmajev, v katere smo v največji možni meri vključevali ponudbo iz Občine Beltinci, pa tudi širše okolice. Nadaljevali smo sodelovanje s turističnimi agencijami, organizatorji izletov ter termami v Prekmurju in Prlekiji.

Razstavne zbirke – stalne razstave

V okvir izvajanja dejavnosti na področju kulture in kulturne dediščine spadajo stalne razstavne zbirke »Büjraštvo na reki Muri« v Brežni hiši na »Otoku ljubezni«, stalna razstava »Zgodovina zdravstva v Pomurju« v beltinskem gradu, spominska soba Ivana Jeriča v Dokležovju in nova pridobitev, »Prekmurska cimprana hiša z gümlo in razstavo kmečkega orodja«. Zavod je skrbel za promocijo in trženje vseh razstav in hkrati zagotavljal vodenje po razstavah.

Otok ljubezni, Ižakovci

Zavod za turizem in kulturo Beltinci že šesto leto upravlja z izletniško točko *Otok ljubezni*, eno izmed najprepoznavnejših in najzanimivejših izletniških destinacij v Severovzhodni Sloveniji.

Jedro ponudbe *Otoka ljubezni* predstavljajo plavajoči mlin, brod, *brežna hiša* s stalno razstavno zbirko o büjraštvu, prodajalna, informacijska točka ter

urejeni pokriti prostor za zaključene skupine.

Skozi celo leto smo s pomočjo zaposlenih v programih Zavoda za zaposlovanje skrbeli za sprejem in informiranje obiskovalcev otoka.

Ogled mlina je bil možen skozi celo leto. Skrbeli smo za tekoče vzdrževanje mlina in potrebna popravila. Skozi celo leto smo izvajali tudi mletje moke.

Vožnjo z brodom smo od januarja do decembra 2012 izvajali s pomočjo zaposlenih oseb po pogodbah in oseb, vključenih v javno delo.

V prodajalni »Tulipan« v brežni hiši so lahko obiskovalci od marca do novembra 2012 kupovali različne izdelke domače obrti, spominke, moko iz mlina, razglednice, zemljevide, različne turistične vodiče ... Prav tako so se lahko okrepčali, saj smo v prodajalni »Tulipan« poleg naštetega nudili tudi različne vrste sladoleđov in pijačo v izvorni embalaži.

Prostor z namenskimi objekti na Otoku ljubezni smo oddajali v korišćenje skozi celo leto različnim zaključenim skupinam. Poleg stalne ponudbe na otoku smo v turistične aranžmaje v veliki meri vključevali tudi spuste po reki Muri, gostinsko ponudbo, prikaz običajev in opravil, glasbo, različna tekmovalna, igre idr.

Na Otoku ljubezni so se prav tako odvijale številne prireditve in dogodki, kjer je bil zavod vedno vključen v organizacijo ali sodelovanje.

Organizacija prireditev in dogodkov

V Zavodu za turizem in kulturo Beltinci smo v letu 2012 poleg tradicionalnih prireditev (Pohod ob dnevu Zemlje, Odprtje lova s sokoli, Silvestrovanje na prostem) pripravili bogat program kulturnih dogodkov in prireditev, ki smo jih organizirali v Kulturnem domu Beltinci, v gradu in na grajskem dvorišču ter v cerkvi. Kot soorganizator pa je zavod sodeloval pri velikem številu lokalnih, regionalnih in mednarodnih prireditev. V zavodu smo tudi v letu 2012 svoje delovanje usmerjali v spodbujanje in koordinacijo dejavnosti turističnih, kulturnih in drugih, s turizmom in kulturo povezanih društev. prav tako smo društvom nudili administrativno-tehnično in strokovno organizacijsko pomoč.

**ZTK Beltinci:
Elica Horvat, direktorica**

Gibanje za ohranjanje slovenske kulturne in naravne dediščine KULTURA-NATURA.SI je v soboto, 20. aprila 2013 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani podelilo priznanja NAŠA SLOVENIJA 2012 najzaslužnejšim organizacijam in posameznikom na področju ohranjanja kulturne in naravne dediščine v letu 2012. Med dvanajstimi dobitniki v Sloveniji, je priznanje prejel Zavod za turizem in kulturo Beltinci.

Priznanje sta prevzela direktorica ZTK Ela Horvat in predsednik upravnega odbora dr. Nikolaj Szepesy

Direktorica občinskega zavoda ZTK Beltinci v družbi prejemnikov priznanj

Peto leto delovanja Glasbene šole Beltinci

Z naslovom, drage občanke in občani, na nek način napovedujemo dogajanje v tem letu. Po štirih letih delovanja se je Glasbena šola Beltinci močno utrdila v prekmurskem prostoru. Tako učitelji, kakor tudi učenci, redno nastopajo na mnogih prireditvah v občini in širše ter se udeležujejo državnih in mednarodnih tekmovanj, na katerih dosegajo zavidljive rezultate. Kot nadaljevanje dela smo šolski pihalni orkester dopolnili z godali, tako da smo na velikonočnem koncertu poleg pihalnega in harmonikarskega orkestra ter zbora prvič slišali tudi šolski simfonični orkester. V zadnjem šolskem letu smo veliko naporov vložili v skupinsko igranje naših učencev. Poleg redno delujočih zasedb, ki so se predstavile na javnih nastopih izven šole, smo ob zaključku Tedna družine pripravili zdaj že tradicionalni Koncert družinskih zasedb, na katerem so zaigrali že pravi družinski ansambli. Poleg mnogih nastopov so se naši učenci udeležili tudi tekmovanj, a bomo o rezultatih poročali v naslednji številki. V bližnji prihodnosti se bodo namreč naši učenci udeležili še mednarodnih tekmovanj v Beltincih, Italiji in Srbiji. V mesecu aprilu smo se uspešno predstavili na 5. reviji katoliških glasbenih šol, ki je 17. aprila potekala v dvorani Glasbene šole Antona Martina Slom-

Simfonični orkester GŠ Beltinci pod vodstvom Jureta Rogine

ška v Mariboru. Tolkalna zasedba se je zelo uspešno predstavila na 4. reviji tolkalnih zasedb slovenskih glasbenih šol. Že drugo leto zapored pa pripravljamo skupno srečanje pihalnih orkestrrov GŠ Beltinci in ZGŠ Maestro iz Gornje Radgona. Še posebno veseli smo množične udeležbe publike na koncertih.

Od 9. -12. maja 2013 bo v Beltincih potekalo že 9. mednarodno srečanje harmonikarjev. Srečanja se bo letos udeležilo preko 200 aktivnih udeležencev iz Slovenije, Italije, Nemčije, Poljske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije. Natančen urnik tekmovanj in napovednik ostalih prireditev bo objavljen po 1. maju na spletni strani šole in v ostalem promocijskem materialu. Ob tej priliki vas na vse prireditve vljudno vabim že zdaj, vstop pa je prost.

V mesecu avgustu bomo zopet izve-

dli delavnice za skupinsko igranje, kjer bodo naši učitelji otroke povezali v manjše skupine, ki bodo izvajale različne zvrsti glasbe. Delavnice bodo odprtega tipa in se jih lahko udeležijo tudi otroci, ki sicer niso vpisani v našo šolo. Še posebej vabimo najmlajše, ki bodo sodelovali v priložnostnem zboru in Orffovi skupini.

Zavod sv. Cirila in Metoda je v tem šolskem letu prejel osnovni certifikat Družini prijazno podjetje. Glasbena šola Beltinci je edina šola v Sloveniji, ki se je do sedaj podala v ta projekt. Zaradi narave dela v glasbeni šoli (popoldanski pouk) je standarde za prejem tega certifikata namreč zelo težko zagotoviti. Nam je uspelo in na to smo zelo ponosni.

Matej Zavec, ravnatelj

Srečanje krvodajalcev KS Gančani

Sobota, 16. februar, je bila za večino ljudi navaden dan, za nas pa prav poseben praznik. Pripravili smo srečanje krvodajalcev, ki opravljajo najplemenitejše dejanje - darujejo kri, z enim samim namenom - pomagati ljudem, ki pomoč potrebujejo.

Za ta nesebična dejanja smo, skupaj z OE RK Murska Sobota, pripravili kulturni program, podelitev priznanj in pogostitev. Prireditvev smo poimenovali: »Iz malega raste veliko.«

Osrednji gostje so bili: Mirko Šeruga, predsednik KS Vasja Bugar in sekretarka OE RK Murska Sobota Albina Knapp, ki je osemindesetletna krvodajalca

podelila priznanja. Rekord v darovanju krvi je Jože Bobovec starejši, ki je kri daroval sedemdesetkrat. Priznanja za prizadevno delo so dobile tudi članice KORK-a Gančani.

Tega srečanja pa ne bi mogli organizirati brez naših sponzorjev: KS Gančani, Intercorn Trading, Aluvar d.o.o. in Ernija Nuhoviča, ki je poskrbel za ozvočenje in glasbo.

Vsem iskrena hvala!

*Članice KORK-a
Gančani*

Daroval 70 krat

Darovala 30 krat

Skupina za samopomoč pri Medobčinskem društvu slepih in slabovidnih Murska Sobota obiskala Dom starejših Janka Škrabana v Beltincih

Skupina za samopomoč pri preprečevanju socialne izključenosti deluje pri MDSS Murska Sobota od leta 2001.

Pod mojim mentorstvom smo v letu 2013 na podlagi zastavljenih ciljev izvedli debatne delavnice, bralne urice, seznanili smo se z zakonodajo na področju invalidskega varstva.

Na pobudo naših članov smo v aprilu obiskali Dom starejših Janka Škrabana v Beltincih.

Dne 3. 4. 2013 se je enajst članov naše skupine za samopomoč zbralo v avli beltinskega doma, kjer nas je prijazno sprejela socialna delavka, gospa Klavdija Zver. Nato smo se srečali tudi s skupino za samopomoč starejših, ki deluje v okviru omenjenega doma, in z zaposlenimi.

Sam dom in njegovo dejavnost nam je predstavila socialna delavka in z zanimanjem smo poslušali, kako dom deluje, s čim vse se njihovi stanovalci ukvarjajo in kako si krajšajo čas.

V nadaljevanju druženja smo jim tudi mi predstavili našo skupino za

samopomoč in povedali nekaj o njenem delovanju.

Po predstavitvi je sledil sproščen klepet s stanovalci. Izvedeli smo veliko zanimivega in izmenjali izkušnje, med drugim tudi to, kako se lahko osebi z okvaro vida z različnimi optičnimi pripomočki pomaga pri premagovanju vsakodnevnih ovir in s tem izboljša kakovost življenja.

Ob koncu druženja smo skupaj zapeli. Po okusnem kosilu smo se v popoldanskih urah polni lepih vtisov odpravili domov z željo, da se še srečamo.

Sebi, in upamo, da tudi stanovalcem doma, smo polepšali dan.

Vodstvu doma in zaposlenim se zahvaljujemo za prisrčen sprejem in prijetno preživet dan.

*za Medobčinsko društvo
slepih in slabovidnih
Murska Sobota zapisala:
Vodja skupine za samopomoč,
socialna delavka Marta Volmut*

Na obisku v Domu Janka Škrabana

Potopisni večeri KK TIM MLIN Beltinci

Društvo KK TIM MLIN Beltinci je v spomladanskem delu priredilo dva nova potopisna večera. 1. marca 2013 se je obiskovalcem predstavil naš stari znanec Avgust Bukovec iz Lipe, ki je potoval od Pekinga do Šanghaja. Zgodovinar in geograf Bukovec je orisal barvitost prostrane Kitajske ter številne znamenitosti dežele presežkov v mnogih pogledih.

22. marca 2013 smo gostili popotnico in pisateljico Olgo Paušič iz Lendave, ki je predstavila zadnje himalajsko kraljestvo – Butan. Kraljestvo grmečega zmaja je gotovo ena najbolj odročnih, od sveta izoliranih, a čarobnih dežel. Pravijo mu tudi poslednji azijski raj, saj se ponaša z izjemno bogato favno in floro, čistim, neokrnjenim okoljem in človeku prijaznim turizmom (ekoturizem). Je prva država, ki je prepovedala kajenje, dežela, kjer ni plastičnih vrečk, svet, ki je na videz obtičal v srednjem veku. Čudoviti dzongi (utrjena samostanska mesta), budistični samostani in starodavna svetišča, ljudska umetnost in številne legende ustvarjajo vtis, da je

S popotovanja po zadnjem himalajskem kraljestvu, Butanu

Butan plod pravljic in bujne domišljije. To je tudi dežela, kjer te prevzame mir, ko gledaš himalajske vršace, ko čutiš ponižnost ob navdihujoči lepoti sveta, ki te obdaja.

KK TIM MLIN se že pripravlja na letošnji kronometer (kolesarjenje na čas na relaciji Beltinci-Gornja Bistrica-Belt-

inci) in minikronometer (prireditev, ki bo potekala pred občinsko stavbo v sodelovanju z Vrtcem Beltinci). Dogodka se bosta odvila prvo soboto v juniju, natančneje 1. junija 2013.

Leon Mihalič

Velikonočna razstava v Dokležovju

*»Vigred prihaja,
oj zima odhaja
in vse je veselo,
ko ptički pojo.«*

(Ljudska)

V Dokležovju smo pripravili že 13. velikonočno razstavo, na kateri so sodelovali učenci OŠ Bakovci s podružnico v Dokležovju, člani DPM Dokležovje in posamezniki. Veseli smo, da so svoje izdelke razstavile mlade, srednje in starejše generacije, saj se tako naše delo medgeneracijsko prepleta in bogati. Letošnja razstava je na ogled ponudila izdelke najmlajših, ki so ustvarjali v otroških delavnicah pod vodstvom mentorjev. Ustvarili so izdelke iz papirja in gline ter pirhe. Veseli smo, da so se povabilu odzvale tudi nekatere zunanje članice, ki so razstavile izdelke iz vezenin ter pletene izdelke iz slame. Pozornost so na razstavi vzbujali tudi čudovito okrašeni srčki in jajčka iz medenega testa, lepo poslikana velikonočna jajca ter ptički iz kvašenega testa.

Novost so bili gobelini in izdelki s poslikavo na svilo ter porcelan, obiskovalci pa so lahko občudovali tudi cvetlične aranžmaje in presmece, ki so jih izdelali dedki z vnuki ter starši z otroki (s tem so dokazali, da jih povezujejo trdne družinske vezi ter da mlajši spoštujejo ljudsko izročilo in se učijo od starejših). Vsak izdelek je bil nekaj posebnega, pravi »unikat«, saj je bilo za njegovo izdelavo potrebno veliko truda, ustvarjalnosti in potrpežljivosti.

Ob odprtju velikonočne razstave smo pripravili krajši kulturni program, na katerem se je zbralo lepo število obiskovalcev. Razstava je bila na ogled od 27. 3. do 2. 4. 2013 in je požela veliko pohval ter zanimanja. Zagotovo smo s tem dosegli svoj namen, saj se v društvu trudimo, dana ta način pričarano simboliko preteklosti in jo vključimo v sodobni čas. Upamo in želimo, da bodo običaji in šege naših dedkov in babic ostale žive tudi našim zanamcem. Mladim moramo privzgojiti pravilen odnos do bogatih običajev, ki imajo globoke korenine. Letošnji velikonočni prazniki

Na velikonočni razstavi v Dokležovju so bili na ogled tudi zanimivi izdelki učencev, ki so jih ustvarili skupaj s svojimi mentorji

so bili hladni in deževni, naša bogata razstava pa je med vse nas vnesla žarek upanja na sončne in tople spomladanske dni, polne cvetja in žvrgolenja ptič.

*»Naj bo sonce ali ne –
praznična vsebina
tankočutno obnovi
davno sled spomina.«*

**Marija Zver,
DPM Dokležovje**

Razmišljanja ob dnevu zemlje – 22. april 2013

»Tisti, ki opazuje lepoto Zemlje, najde zaloge moči, ki bodo zdržale, dokler bo trajalo življenje. Koliko simbolične, pa tudi prave lepote, je v seljenju ptic, v plimi in oseki bibavice, v zvutih popkih, pripravljenih na pomlad. Nekaj neskončno zdravnega je v ponavljajočih se pripevih narave – zagotovilo, da po noči pride zora in po zimi pomlad.«

(Rachel Carson)

Letošnja pomlad se je napovedala z močnimi deževnimi in snežnimi padavinami. Snega smo se že naveličali in komaj smo čakali sončne spomladanske dni. Prvi znanilci pomladi so se prebudili zgodaj, vendar jih je snežna odeja hitro zakrila. Nežne glavice zvončkov so zaman pozvnanjale z belimi cvetovi, saj jim vreme ni prizaneslo. Vrbove mačice so se ogledovale v vodni gladini, ki je dan za dnem naraščala. Narava nam je pokazala svoj pravi obraz, kot bi nas hotela posvariti, naj se vendarle spametujemo. Posledice obilnega deževja so bile narasle vode, ki so prestopile svoje struge in poplavile travnike, gozdove in marsikatero hišo. Deroča voda je s seboj prinašala smeti in najrazličnejšo »svinjarijo«, ki jo brezvestneži odlagajo vsepovsod. V gozdovih ob reki Muri je veliko črnih odlagališč, ob katerih nam zastane dih, saj so polna najrazličnejših odpadkov, med katerimi je veliko takšnih, ki s svojo vsebnostjo neposredno ogrožajo in onesnažujejo naravo (škropiva, salonitne plošče, baterije,...).

Kljub temu, da ima danes vsak možnost odvoza kosovnih odpadkov ter da se vsepovsod množično zbirajo okolju nevarni odpadki, je veliko takšnih, ki se svojega malomarnega in neodgovornega ravnanja ne zavedajo in s tem negativno vplivajo na trud tistih (organizacije, društva, šole), ki si prizadevajo

za odgovoren odnos do narave in njeno čistočo. Za tiste, ki brezglavo odlagajo odpadke, bi morale biti dovolj visoke kazni, saj bi jih mogoče le-te spametovale, ko bi morali »seči v žep«. Dokler se bodo nekateri tako brezobzirno obnašali do narave, nam bo le-ta vedno znova vračala »hladen udarec« in se nam maščevala. Zavedati se moramo, da smo naravo dobili »na posodo« in jo moramo ohranjati za naše zanamce, saj ni naša last. Z neodgovornim ravnanjem in nesorazmernim izkoriščanjem dajemo našim otrokom slab zgled in popotnico za prihodnost.

Naš planet Zemlja potrebuje ljudi, ki se zavedajo njegove dragocenosti - dragocenosti življenja in medsebojne soodvisnosti vseh, ki na njem živimo. Pomembno je, da otroke že od mladih nog ozaveščamo o odgovornem ravnanju z naravo, saj jih bomo tako vzgojili v »varuhe narave«. Vsak, ki si na kakršenkoli način prizadeva za ohranjanje čistega okolja, naj bo to doma ali v okviru organizacije (ločevanje odpadkov, kompostiranje, varčevanje z vodo in elektriko,...), naredi veliko dobrega. Skozi vse leto se na lokalni in državni ravni vrstijo najrazličnejše akcije zbiranja odpadkov, ki pritegnejo množice ljudi. Med najodmevnejšimi je bila doslej akcija Očistimo Slovenijo v enem dnevu, katere dokaz je bil, da se Slovenci znamo povezati in stopiti skupaj, ko gre za dobro vseh. Poseben pomen pa je potrebno pripisati akcijam, ki vključujejo izključno otroke oz. mladino. V dneh od 15. marca do 12. aprila 2013 je potekala ozaveščevalno-zbiralna akcija »E-odpadke ločuj in okolje varuj«, ki jo je izvedlo podjetje Saubermacher-Komunala Murska Sobotna v sodelovanju z družbo Zeos (prva in edina nacionalna neprofitna skupna shema ravnanja z odpadno električno in elektronsko opremo v Sloveniji).

Zavedati se moramo, da lahko s skupnimi močmi naredimo veliko dobrega za naravo in jo osvobodimo "nesnage", ki se zaradi neodgovornih ljudi kopiči v njenih skritih kotičkih - črnih odlagališčih.

V akciji je sodelovalo štiriindvajset pomurskih osnovnih šol, na katerih so učenci zbirali odpadno električno in elektronsko opremo ter odpadne baterije, odpadke pa so na zbirna mesta lahko prinašali tudi posamezniki. Daleč največ odpadkov je zbrala OŠ Beltinci, katere učenci so si tako prisvojili edinstveno nagrado – koncert znanega slovenskega pevca.

Ljudje moramo najprej »počistiti pred svojim pragom« in razmisliti, kaj je dobro in kaj slabo za nas in širšo skupnost – skupnost, ki lahko z jasnimi cilji in trdo voljo naredi mnogo dobrega za okolje, v katerem živimo. Topli spomladanski dnevi, ki so pred nami, bodo marsikoga privabili ven na svež zrak, v naravo, ki se prebuja in odpira svoje popke življenja. Lepo bi bilo, če bi se ob tem za trenutek ustavili, se ozrli okrog sebe, pogledali v žareče sonce in se zamislili ob mislih Jurija Glazkova: »Narava je bila vedno neomejeno prijazna z nami, človeštvu je pomagala, da se je pojavilo, se dvignilo in okrepilo. Velikodušno nam je dala vse, kar je nakopičila v milijardah let neživega razvoja. Postali smo močni in mogočni, toda - kako smo se odzvali na to dobroto?«.

*Tina Zver,
DPM Dokležovje*

Poročilo predsednice KUD Beltinci za leto 2012

Volilni zbor članov KUD Beltinci je bil 15. februarja 2013, kjer je predsednica KUD-a, ga. Elizabeta Zadravec, podala poročilo dela za leto 2012.

Upravni odbor KUD Beltinci je imel v minulem letu sedem rednih in eno korespondenčno sejo. Na vseh sestankih so bili sklepčni, zato so bili vsi sklepi soglasno izglasovani.

Največja prireditev, Mednarodni folklorni festival Beltinci, je bil v celoti izveden po predvidevanjih, nekaj težav so imeli zaradi odpovedi nastopa folklornih skupin iz Poljske in Belorusije, zato so morali nujno iskati nadomestno skupino, ki je bila sicer za strokovno vodstvo iz Ljubljane zanimiva, nekoliko manj pa za gledalce; med nastopom je bilo namreč veliko govorno - pevskih vložkov, ki pa jih gledalci niso v celoti razumeli.

V letu 2012 so izvajali projekt »Gostovanje se slujži,« s katerim so leta 2011 uspeli na razpisu skupine LAS PRI DOBRIH LJUDEH. Zajemal je izdajo brošure z naslovom Gostovanje se slujži, katere avtor je univ.dipl. Eika Sebastjan Rous iz Beltincev, ki je tudi dolgoletni član strokovnega odbora za izbor nastopajočih na Mednarodnem folklornem festivalu Beltinci. G. Rous je opravil raziskavo običajev gostovanja na beltinskem področju.

Pod okriljem KUD-a so v letu 2012 bili posneti tudi izvorni plesi z Ravenskega in Dolinskega, kar je bogata dediščina zanamcem.

Pripravili so zaključno prireditev, na kateri so nastopali skoraj vsi člani folklorne sekcije. Nastop je bil deležen veliko dobrih ocen.

Vse moči so zdaj že usmerjene v 43. Mednarodni folklorni festival Beltinci,

za katerega je strokovno vodstvo program v glavnem že pripravilo. Upajo, da jim ga bo v začrtanem obsegu uspelo tudi izvesti.

Posebno velikih nabav v minulem letu KUD ni imel, razen nekaj malega za tamburaško sekcijo, saj je bil velik finančni zalogaj projekt Gostovanje se slujži. Vreden je bil namreč

17.000 evrov, od tega bodo dobili vrnjenih samo 12.000 evrov, razliko krijejo partnerji, kar pomeni, da bo KUD prispeval 2000 evrov.

V programu dela za leto 2012 je bilo načrtovano gostovanje folklorne skupine na Poljskem, kar je bilo tudi realizirano. Strošek gostovanja je bil dokaj visok, vendar so gostovanje obljubljeni že več let, zato so ga bili dolžni izvesti.

Budno so spremljali vse razpise, ki so zajemali področje kulture in tako pridobili nekaj sredstev za izvedbo festivala. Opažajo, da so sponzorska sredstva iz leta v leto nižja, zato bo za iskanje le-teh potrebno v bodoče vložiti še več truda. Situacija v podjetništvu in obrtništvu namreč še malo ni rožnata.

Kljub vsemu razmišljajo v letu 2013 o nabavi nekaj novih kompletov oblačil za folklornike, natančneje o delovnih pisanih nošah, saj so stare močno zbledele, nabaviti bodo morali nove slamnate klobuke in še se bo kaj našlo.

Že dalj časa se v članski skupini pojavljajo težave s plesalci, zato mora vodja skupine pred vsakim nastopom z velikim naporom iskati plesalce za nastop. Tako v nedogled ne bo šlo, zato poskušajo preko gospe Valerije Žalig navezati stike z gospo Jelko Breznik, da bi dobili nekaj plesalcev tudi iz OŠ Beltinci.

Podmladek sicer pridno vadi in raste, tako da bo nekaj mladih plesalcev vzgojenih tudi v domačem KUD-u. Sicer pa je začela delati z najmlajšimi tudi Tanja Zver iz Vrtca Beltinci.

Člani se udeležujejo folklornih seminarjev, kar je na nek način obvezno, saj je to eden od pogojev za pridobivanje sredstev na razpisih.

Sekcije KUD-a sodelujejo pri izvedbi občinskih proslav, ko jih povabijo. Prav tako sodelujejo z vsaj enim parom mladih folklornikov pri poročnem protokolu ob porokah v poročni dvorani ali na prostem.

Na tem mestu se želijo zahvaliti vsem, tako članom Kulturno-umetniškega društva Beltinci, kot tudi nečlanom, za nesebično pomoč pri izvedbi njihove največje prireditve - folklornega festivala. Zahvala gre vsem društvom, ki na kakršen koli način priskočijo na pomoč pri pripravi prizorišča, ZTK Beltinci za podporo pri sobotni popoldanski popestritvi sejemske ponudbe, PGD Beltinci za vzdrževanje požarne straže in pomoč pri postavitvi šotorov, Dimekom, brez katerih festival ne bi bil to, kar je, javnim delavcem pri postavitvi odra, šotora, scene, pospravljanju med in po festivalu, vsem, ki so kakor koli doprinesli k temu, da je festival finančno uspešen, vsem, ki pomagajo za šankom, pri izvedbi srečolova, TD Beltinci za vse dni dela pri stojnicah in za odlične langaše, pobiralcem vstopnine, vsem, ki pomagajo pri pripravi razstave, postavitvi transparentov... Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

*Lizika Zadravec,
KUD Beltinci*

Povzetek zapisnika volilnega zbora članov KUD Beltinci

Za KUD Beltinci je leto 2013 volilno leto, saj smo 15. februarja 2013 na volilnem zboru članov poleg rednega poročanja organov KUD-a izvolili tudi novo vodstvo.

Po uvodnem pozdravu je predsednica KUD-a Elizabeta Zadravec predstavila dnevni red, ki so ga zbrani člani potrdili in v nadaljevanju sprejeli tudi predlagano delovno predsedstvo. Dosedanja predsednica KUD-a Elizabeta Zadravec je poročala o delovanju upravnega odbora KUD-a v letu 2012, sledila so poročila vodij sekcij KUD-a. Miki Smej je poročal o delu tamburaške sekcije, Ivan Maučec o delu Društva Slavček, Simona Cizar o delu sekcije Slikepaprijlike, Dragica Kolarič o delu članske in otroške folklorne sekcije, Elizabeta Zadravec pa o delu veteranske folklorne skupine.

Blagajničarka Mateja Nerad je predstavila finančno poročilo na dan 31.12.2012, svoje poročilo pa je podala tudi predsednica nadzornega odbora Marija Sobočan. V razpravi, ki je sledila, je gospa Elizabeta Zadravec dodala, da je KUD-u v zadnjih osmih letih uspelo dokupiti kar nekaj opreme, nekatera sredstva pa so namensko vezana, npr. za »cimprano ižo« in izrazila upanje, da jim teh sredstev ne bo treba porabiti drugače.

Gospa Valerija Žalig je poudarila, da so lani z izdajo DVD-ja Gostivanje se služili zavarovali plesno ljudsko izročilo Ravenskega in Goriškega področja in s tem veliko pripomogli k ohranjanju ljudskega izročila. Člane je zanimalo, ali bo kulturna dvorana v Beltincih odslej na razpolago tudi folklornim skupinam

za vaje, saj so bile v preteklosti težave z dostopom do ključa. Predsednica je pojasnila, da ima zagotovilo predsednika KS Beltinci, da bo dvorana prešla v upravljanje KS Beltinci, vendar je dokumentacija za prevzem šele v fazi priprave.

Člani so bili presenečeni, da na odboru niso prisotni župan oziroma predstavniki občine, saj so dolžni poslati predstavnika na zbor članov KUD-a, ki je odgovoren za največji in najodmevnejši občinski dogodek – Mednarodni folklorni festival. Razgovorili so se tudi o beltinskem kulturnem domu in njegovi funkciji. Po mnenju članov bi moral biti kulturni dom še naprej namenjen kulturnim vsebinam. Folklornim skupinam je bil večkrat onemogočen dostop do kulturnega doma za potrebe vaj, zato ni čudno, da primanjkuje podmladka. Člani so predlagali tudi povezavo s FS Marko, saj bo le na ta način zagotovljen zadosten podmladek folklornih skupin. Trenutno KUD sicer že sodeluje z mentoricama folklorne v OŠ Beltinci in Vrtcu Beltinci.

Člane moti tudi, da se že tako dolgo govori o lastništvu gradu v Beltincih, a še vedno ni konkretnega odgovora, zato predlagajo sklep, da naj vsa društva v občini podpišejo dokument, ki bo zahteval obrazložitev, kaj bo z lastništvom gradu.

Elizabeta Zadravec je pojasnila aktivnosti Civilne iniciative Beltinci glede gradu ter postopke, ki potekajo v zvezi z reševanjem vprašanja njegovega lastništva.

Sprejet je bil predlog, da tamburaška skupina v letošnjem letu posname CD in tako zapiše svojo dediščino, dogo-

vorili pa smo se tudi, da pristopimo k pripravam na 100-letnico smrti prvega prekmurskega pesnika Jožefa Baše Miroszlava, ki bo leta 2016.

V nadaljevanju je sledil volilni del zbora. Kot edini kandidat za predsednika upravnega odbora KUD-a je Boštjan Rous, diplomirani etnolog in kulturni antropolog predstavil svojo vizijo delovanja KUD-a. Poudaril je, da bo poskusil izboljšati odnose z občinsko upravo ter okrepiti sodelovanje z OŠ Beltinci.

Novoizvoljeni predsednik upravnega odbora KUD-a Beltinci Boštjan Rous je s potrditvijo članov oblikoval nov upravni odbor:

Podpredsednica: Elizabeta Zadravec
Predstavniki sekcij:

- Folklorna sekcija: Bojan Žalik
- Tamburaška sekcija: Miki Smej
- Gledališka sekcija: Barbara Rehn Rous

Člani: Mira Šomen, Darinka Ščavničar, Elica Horvat, Tanja Genda

Nadzorni odbor: Marija Sobočan, Dragica Kolarič, Slavko Petek

Disciplinski odbor: Karel Makovecki – predsednik, Lizika Tot, Darinka Prša

Oblikovali smo tudi projektno skupino za pripravo Mednarodnega folklornega festivala v sestavi Valerija Žalig, Lojze Šeruga, Milan Zrinski, Simona Cizar, Tanja Genda in Marija Peterka.

*Tanja Genda,
KUD Beltinci*

Krajevna organizacija ZZB za ohranjanje vrednot NOB Beltinci

Predsednica ga. Lizika Zadravec ugotavlja, da so bile vse načrtane naloge, ki so jih zapisali v program dela, opravljene. Tako so se udeležili vsakoletnega srečanja članov in simpatizerjev organizacije ZZB na Vaneči.

Oktobra 2012 so pripravili pohod po poti Demsove čete in prehodili razdaljo

od cerkve v Bogojini do Suhega vrha pri Moravskih Toplicah.

17. oktobra 2012 so skupaj z mladimi člani pripravili proslavo v spomin na padlega heroja Štefana Kovača-Marka, ki je padel pri Gančanih.

Ob dnevu mrtvih so, skupaj z Občino Beltinci, okrasili grobove, položili

vence in prižgali sveče.

Tudi na bolne in ostare člane niso pozabili, saj so jih obiskali ob koncu leta, jih skromno obdarili, najbolj pa so se njihovi člani razveselili samega obiska in toplega pogovora.

Lizika Zadravec

Volilni zbor KO ZZB NOB Beltinci

Volilni zbor članov je bil 8. 3. 2013 v prostorih restavracije V grajskem stolpu v beltinskem gradu, s pričetkom ob 10.00 uri.

Gospod Mladen Simič je najprej pozdravil vse prisotne in izrekel čestitke vsem ženam ob mednarodnem dnevu žena. Nato je vodenje zbora članov prevzel predsednik. Sledili sta poročili predsednice in blagajnika.

V razpravi po poročilih je bilo poudarjeno, da je naša organizacija po največjem številu starejših članov ena redkih, ki še ohranja spomin na vrednote druge svetovne vojne, saj se v šolah o tem več ne govori. Zato je pomembno organizacijo pomlajevati in tiste dogodke, ki so del našega programa dela v bodoče, dosledno izpeljati. Prav tako je treba o delovanju društva obveščati javnost in tako ohranjati vrednote in spomine.

Gospa Mileva Veren, ki je bila gostja našega zbora v imenu Območnega združenja borcev iz M. Sobote, nam je prenesla pozdrave gospoda Evgena Emrija, predsednika zveze, in sodelovala v razpravi. Podala je kratek opis delovanja zveze in nam priporočila, da se po svojih najboljših močeh trudimo izvajati svoj program. Povabila nas je

na spominsko slovesnost na Poljano, kjer se vsako leto spominjamo zadnjih bojev na tleh nekdanje skupne domovine - Jugoslavije.

Na območju nekdanje Upravne enote Murska Sobota se spominjamo dneva zmage, 9. maja, pri Spomeniku zmage v Murski Soboti, na Vaneči imamo vsakoletno srečanje v spomin na padle partizane, prav tako se srečujemo v mesecu oktobru pri spomeniku narodnega heroja Štefana Kovača - Marka. Ob dnevu mrtvih imamo slavnostno akademijo na pokopališču v Murski Soboti.

V razpravi je sodeloval tudi gospod Mladen Simič, ki je dejal, da se naša organizacija preveč politično izpostavlja, kar njega in druge člane moti. Smatra, da smo združenje, ki bi moralo delovati povezovalno, politične izjave pa izzivajo nasprotno učinke.

Po končanih razpravah smo soglasno razrešili staro vodstvo. Z minuto molka smo počastili tudi spomin na naše umrle člane.

Za novo predsednico za obdobje štirih let je bila ponovno izvoljena Elizabeta Zadavec.

Predstavljen je bil predlog dela za leto 2013, prav tako tudi finančni načrt.

Povedali smo tudi, da je naš član Jožef

Utrinek z volilnega zbora članov
KO ZZB NOB Beltinci

Tratnjek v marcu 2013 slavil visok jubilej, 100 let življenja. Člani smo ga skupaj s KS Lipovci obiskali na njegovem domu, mu čestitali in ga skromno obdarili.

Gospa Francka Zadavec nas je v svojem in v imenu svoje družine povabila, da tudi letos opravimo spominski pohod po poti Demsove čete v Lendavskih gorah in se ustavimo v njihovi kleti. Vabilo smo seveda soglasno sprejeli.

Gospa Mileva Veren nas je povabila na pohod na Vanečo in po Strehovskih gorah, ki poteka v spomin na člane ustanovnega sestanka Prekmurske čete.

*Elizabeta Zadavec,
Predsednica*

S kolesi v Pariz

Vsako leto v okviru Društva za kolesarstvo in umetnost Beltinci organiziramo večji kolesarski podvig po Sloveniji ali v tujini, s katerim med drugim promoviramo društvo, domači kraj in občino.

Do zdaj smo izpeljali že več takih kolesarskih podvigov:

- s kolesi v Benetke (3 dni, 580 km)
- od Hodoša do Kopra (1 dan, 360 km)
- v Bleda v Bled čez Vršič (1 dan, 220 km)
- Tour de Balaton (iz Beltincev okrog Balatona in nazaj, 3 dni, 400 km)
- s kolesi v Zrče (iz Beltincev na otok Pag, 2 dni, 390 km)

Idejo za letošnjo kolesarsko avanturo smo dobili med lanskoletnim kolesarjenjem na otok Pag. Razgibano pot iz Beltincev do Pariza v razdalji okrog 1500 km namravamo na kolesih prevoziti v 8 dneh, kar je za nas, ki smo rekreativni kolesarji, velik podvig. Nekaj dodatnih kilometrov bomo dodali, saj si želimo med načrtovano potjo preko Avstrije in Nemčije ogle dati tudi mestne znamenitosti krajev, skozi katere se bomo peljali. Predviden

BELTINCI - PARIS 27.6. - 4.7.2013

datum odhoda je 27. junij. Točen čas in kraj odhoda bomo pravočasno sporočili tudi preko spletne strani facebook.com/beltinci.paris, kjer lahko že zdaj spremljate celoten podvig z vsemi pripravami.

Za izpeljavo projekta potrebujemo dobro logistično podporo, zato smo v spremljevalno ekipo kot pomoč zaprosili Mirana Vereša, ki ima že izkušnje iz RAAM-a (dirka čez Ameriko), saj je bil v spremljevalni ekipi štirikratnega zmagovalca, zdaj žal že pokojnega Jureta Robiča. Po izpeljanem podvigu in vrnitvi domov bomo našo pustolovščino predstavili javnosti v sliki in besedi.

Ekipo štirih kolesarjev bo enaka, kot med lanskoletnim kolesarjenjem na otok Pag:

- Bojan Kerčmar,
- Danilo Lebar,
- Simon Gjerkeš,
- Boštjan Koter.

Za uspešno izpeljavo podviga bomo imeli precej visoke finančne stroške (najem avtodoma, gorivo, cestnine, hrana...), zato se zahvaljujemo vsem, ki nas pri izvedbi tega projekta podpirate in pomagate po svojih močeh.

Danilo Lebar

Zbrali več kot 80 kilogramov pripomočkov za ustno higieno

Društvo prijateljev mladine Beltinci se je skupaj s Salezijanskim mladinskim centrom Veržej odločilo pomagati revnim otrokom v Braziliji. Misijonarka s. Ana Slivka je namreč poslala pismo s prošnjo za pomoč pri zbiranju zobnih ščetk za tamkajšnje revne otroke. Med drugim je zapisala, da morajo otroci v Braziliji zobne ščetke zaradi slabe kvalitete menjavati že po desetdnevni uporabi. Marsikdo si tega ne more privoščiti, zato jim med zobmi ostaja hrana, kar pa med nočnim počitkom izkoristijo ščurki, ki otroke pogrizejo po ustih. Člani društev smo se takoj odzvali in sprožili zbiralno akcijo. Ta je prvotno potekala na treh lokacijah, potem pa se je s pomočjo medijev in dobrih ljudi razširila v vseslovensko akcijo. V enem mesecu nam je tako uspelo zbrati 1373 zobnih ščetk, 432 zobnih

past, 25 zobnih nitk, nekaj lončkov in eno ustno vodico. Spakirali smo tri pakete po skoraj 30 kilogramov, ki so bili poslani na dolgo pot v Brazilijo. Ljudje dobrega srca so nam tudi finančno pomagali, da smo lahko tako velike pakete sploh poslali tako daleč.

Radi bi se zahvalili vsem, ki ste nam kakorkoli priskočili na pomoč, pa najsi je bila to dobra beseda, finančna ali materialna pomoč.

Janja Žalik,
DPM Beltinci

V Društvu prijateljev mladine Beltinci se radi odzovemo klicu na pomoč

Svetovni dan zdravja 2013 - Visok krvni tlak

Letošnji slogan svetovnega dneva zdravja je bil "Urejen krvni tlak zmanjša tveganje za srčni infarkt in možgansko kap." Zvišan krvni tlak, imenovan tudi arterijska hipertenzija, je eden najpomembnejših dejavnikov tveganja obolenosti za kronične nenalezljive bolezni, ki so v svetu in Sloveniji vodilni vzrok smrti, prezgodnje umrljivosti, nezmožnosti za delo, invalidnosti in slabše kakovosti življenja. Zvišan krvni tlak ima vsak tretji prebivalec Slovenije. Kljub izvajanju preventivnih programov pa se prebivalci še vedno premalo zavedajo, kako pomemben je normalen krvni tlak. Tveganje za pojav visokega krvnega tlaka lahko preprečimo z zmanjšanjem vnosa soli, uravnoteženo prehrano, zmanjšanjem uživanja alkohola, redno telesno dejavnostjo, ohranjanjem zdrave telesne teže in z izogibanjem uporabe tobaka. Ključna je sprememba življenjskega sloga ljudi.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo v Murski Soboti smo skupaj s soorganizatorji - javnimi zdravstvenimi zavodi, lokalno skupnostjo, nevladnimi organizacijami in društvi - svetovni dan zdravja obeležili 07. 4. 2013, na že dvanajsti tradicionalni prireditvi na Otoku ljubezni v Ižakovcih.

Promovirali smo zdrav življenjski slog, telesno aktivnost in zdravo prehrano. Kljub mrzlemu vremenu so prišli pohodniki in kolesarji iz različnih krajev Pomurja.

ZZV Murska Sobota Svetovni dan zdravja že tradicionalno obeležuje na Otoku ljubezni v Ižakovcih

Sloganu svetovnega dneva zdravja in zdravemu življenjskemu slogu je bil posvečen tudi program. Po pozdravnem nagovoru župana Beltincev in direktorice Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota so zaplesali otroci Vrta Beltinci, enota Mlinček iz Ižakovcev. Nastopila je tudi folklorna skupina "Veseli Marki" iz Osnovne šole Beltinci. Dogajanje je popestrila skupna telovadba, ki jo je vodila fizioterapevka iz Splošne bolnišnice Murska Sobota. Po končanem programu smo degustirali zdrave prigrizke, ki so jih pripravile ženske iz Društva za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci.

Na prireditvenem prostoru smo na stojnicah našega zavoda in drugih nevlad-

nih organizacij ponujali zdravstveno-vzgojno gradivo. Obiskovalci prireditve so si lahko izmerili krvni tlak in nekatere dejavnike tveganja. Predstavila se je Vzajemna zdravstvena zavarovalnica - poslovna enota Murska Sobota in Služba za zaščito in reševanje - izpostava Murska Sobota.

Prireditve, ki je lep primer sodelovanja med javnimi zdravstvenimi zavodi, lokalno skupnostjo in nevladnimi organizacijami, se je udeležilo okrog 300 ljudi.

Cecilija Sušec,
Zavod za zdravstveno varstvo
Murska Sobota

Skupni družinski obroki – več zdravja

Slasten in zdrav korenčkov kolač za skupni družinski obrok

Ste vedeli, da skupni družinski obroki prinašajo več zdravja vsem članom družine? Za to imamo danes čvrste dokaze. Ne nazadnje, ali je kaj lepšega kot družina, zbrana za mizo? Tisti, ki imamo redne skupne obroke, obdržimo to dobro navado in tradicijo. Če smo med tistimi, ki večinoma nimajo skupnih družinskih obrokov, poskušajmo postopno narediti spremembo. Da bo vse skupaj lažje, zanimivo, prijetno in zabavno, vključimo vse člane družine, tudi otroke.

Spomnimo se, da so naše gospodinje že stoletja večje kuharice, vse pogosteje pa se jim danes pridružujejo tudi moški. Tudi ozaveščenost o zdravem načinu prehrane se zvišuje. Danes, v času krize, je še kako pomembno, da obroke pripravljamo doma. Veliko ceneje je. Kaj pridobijo otroci in kaj odrasli člani družine? Redni skupni družinski obroki prinašajo otrokom boljše prehranske navade. Večina takšnih otrok redno zajtrkuje in ima redne obroke. Prav tako zaužijejo otroci več sadja in zelenjave, mleka in mlečnih izdelkov ter več polnovrednih žit in žitnih izdelkov. To pa

pomeni tudi več vitaminov, mineralov, vlaknin in zaščitnih snovi. Posledično se zmanjša vnos hrane s »praznimi kalorijami« (hitra hrana z veliko maščob in/ali sladkorja). Takšni otroci so tudi manj ogroženi zaradi debelosti, ki lahko vpliva na zdravje že v samem otroštvu ali pozneje. Raziskave so pokazale, da imajo tudi odrasli člani veliko koristi od skupnih družinskih obrokov. Le-ti imajo nižji indeks telesne mase od družin, ki nimajo skupnih, doma pripravljenih obrokov. Vemo pa, da sta čezmerna telesna teža in debelost izjemno močna dejavnika tveganja za razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni (bolezni srca in ožilja, visokega krvnega tlaka, raka, sladkorne bolezni tipa 2....).

Ne prezirimo dejstva, da družina za zdravje svojih članov lahko naredi veliko. Poskušajmo čim pogosteje imeti skupne obroke. Ti naj bodo redni. Odrasli imejmo vsaj tri obroke, otroci in mladina pa pet. Družina naj nikakor ne opusti zajtrka. Znano je namreč, da zajtrk vpliva na apetit in količino energije, ki jo bomo vnesli s hrano. Prav tako vpliva na metabolični in hormonski odziv telesa na hrano, ki jo zaužijemo tekom dneva (pozne posledice so lahko inzulinska rezistenca in tveganje za pojav sladkorne bolezni tipa 2). Hrano uživajmo v miru in ob lepo pogrnjeni mizi, kot to veleva naša tradicija. Uživajmo čim več zelenjave in sadja (samooskrba, doma pripravljena ozimnica...) ter polnovrednih žit in žitnih izdelkov. Mleko in mlečni izdelki, kot tudi meso, naj bodo z manj maščob. Hrano pripravljajmo na zdrav način (kuhanje, dušenje, pečenje). Praženje v globoki maščobi

pa naj bo bolj izjema kot pravilo. Ne pretiravajmo s količinami in izogibajmo se požrešnosti – pojedimo toliko, kolikor porabimo. Naj nam to leto prinese čim več skupnih družinskih obrokov, s tem pa tudi več zdravja.

Korenčkov kolač s pirino moko
4 jajca
12 dag sladkorja
3 žlice olja
sok ene limone
10 dag pirine moko
pecilni prašek
15 dag praženih mletih lešnikov
20 dag fino nastrganega korenčka

Preliv:

4 žlice pomarančne ali marelične marmelade

10 dag temne čokolade za preliv

Penasto umešamo rumenjake, sladkor in limonin sok. Postopoma umešamo olje. Dodamo mlete lešnike, moko, pomešano s pecilnim praškom, in korenček. Nazadnje umešamo sneg, damo v namazan in z drobtinami posut pekač ter spečemo. Ohlajenega premažemo z marmelado. Raztopimo čokolado, dodamo par kapljic olja, dobro zmešamo in prelijemo po kolaču.

Namig:

Namesto lešnikov lahko uporabimo mandeljne ali orehe.

Kolač lahko spečemo v pekaču za torto.

Prim. mag.

*Branislava Belovič, dr. med.
Zavod za zdravstveno varstvo
Murska Sobota*

Naši koraki skozi življenje – Kaj je smisel življenja?

»Živi danes. Ne včeraj, ne jutri.
Samo danes!
Napolni svoje trenutke,
ne prepusti jih jutrišnjemu dnevu.«

(Jerry Spinelli)

Nedavno sem prebrala čudovito knjigo – življenjsko zgodbo francoske novinarki in mame Anne-Dauphine Jullianand z naslovom **DVA KORAKA PO MOKRI MIVKI**. Izšla je pri založbi Družina in moram vam zaupati, da sem se po tem počutila spremenjeno. To je zgodba, ki je globoka, ki je čuteča, ki niza v zelo nežnem slogu življenjsko izkušnjo mlade matere, ki se spoprime s kruto usodo – njena hčerka Thais, stara 2 leti, ima težko, neozdravljivo gensko bolezen – metakromatsko levkodistrofijo. Mati tako spremlja hromitev in odpoved vseh organov pri svoji nasmejani, veseli in optimistični deklici. Dodatno pa se usoda poigra z njo, ko izve, da obstaja možnost, da ima to bolezen tudi njen tretji, še nerojen otrok, s katerim je noseča.

V tem boju s časom, v globoki ljubezni, ji stojijo ob strani tako mož Loic, kot tudi sin Gaspard, ki je pri svojih štirih letih že zelo zrel in samostojen, pa vendar ne more razumeti, zakaj sta njegovi sestrici (Thais, kasneje pa še mlajša Azilyls) tako zboleli. Ta knjiga nam daje odgovor na velikokrat zastavljena vprašanja, ko smo v blodnjah, ko ne vemo, kaj bi, kako bi reagirali. Ta mala deklica nam je lahko za vzor, saj je kljub izgubi vida, kasneje sluha, ko ji je odpovedovalo telo, ko ni mogla več ne jesti, ne piti, ko je težko dihala, ko je trpela nepopisne bolečine, ko zdravila niso več pomaga-

la, bila kljub vsemu hudemu še vedno vesela, srečna in tako zelo močna. Čeravno je ležala v postelji in je lahko premikala le še glavico levo in desno, se je rada šla skrivalnice, tako z mamo kot z bratom. Čeravno ni več videla in ne slišala, je poslušala in gledala s srcem. (Mali princ: *Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno*). Thais je bila mali angel, deklica, ki je rasla v ljubezni, ki je dajala vso svojo pozitivno energijo tudi svojim staršem, ki sta trpela in trepetala zanjo vsako minuto, vsak dan. Pa vendar so preživljali dneve skupaj, kot družina, hvaležni za vsak trenutek posebej. Anne in njen mož Loic sta kljub izčrpanosti, neznosni napetosti, ob vedno novih udarcih in slabih diagnozah zdravnikov, ko je Thaisino telo odpovedovalo, ostala povezana, znala sta se potolažiti in znala sta držati skupaj. Svoje želje, svoja hotenja sta prilagodila hčerki in kasneje, ko se je rodila še mlajša Azilyls in je bila potrebna presaditev kostnega mozga, sta ostala opora drug drugemu. Čeravno ju je bolezen globoko zaznamovala, čeravno se je njuno mirno življenje sesulo, nista nikoli obupala. Bolezni v družini večkrat odtujijo starše, partnerje, ker enostavno ne zmorejo pritiska, nimajo moči. Anne-Daphine in njen mož sta se pač odločila, da ne bosta dovolila, da bi bila njuna hčerka v čemerkoli prikrajšana v času, ki ji je še ostal – borih nekaj mesecev. Obljubila sta si, da Thais nikoli ne bo pogrešala ljubezni, da je bo deležna vsako minuto, ko bodo skupaj. Ko se je začel boj s to zahrbtno neozdravljivo boleznijo, se je Anne najprej vprašala, kaj zdaj. Naj joka? Naj se tolče po glavi ali naj stori korak, da se vrne v življenje? Res se je vse sesulo tudi z diagnozo za tretjega otroka, vendar pa so bili v hiši trenutki, polni življenja in ti so dajali moč, iz katere je črpala celotna družina. Zakonca sta ostala povezana, nikoli nista pomislila, zakaj ravno onadva, zakaj se je to zgodilo ravno njima. Mislila sta le na to, da morata vztrajati, ljubiti in niti za trenutek dovoliti, da otroci njune ljubezni več ne bi občutili. Hčerka Thais je, tudi kot

je pisateljica Anne-Daphine povedala v intervjuju, ki si ga lahko ogledate na ([www.youtube.com - watch?v=etKAEkG3KI0](http://www.youtube.com/watch?v=etKAEkG3KI0)), nekako rešila z zdravstvenega vidika svojo mlajšo sestrico Azilyls, saj so ji lahko pomagali z operacijami in je popolnoma spremenila njihovo družino. Čeravno je presaditev ni ozdravila, pa ji je izboljšala življenje. Zdaj je stara skoraj pet let, ni v življenjski nevarnosti, sicer je težko prizadeta, skoraj ne govori, ne hodi, a je neizmerno srečna. Družina se je kljub vsem negotovostim povečala še za četrtega otroka, za odločitev katerega zakonca nista oklevala niti za sekundo. Dobila sta zdravega fantka Arthurja.

Ko so pisateljico vprašali, kaj je tisto, kar ju je z možem hrabrilo, je odgovorila: »To je vera v Boga, vera v ljubezen, vera v srečo. Ko ti nekdo pove, da te v življenju čakajo takšne preizkušnje, ne verjameš, da boš zmogel, da je to mogoče. Potem pa napredujete iz dneva v dan, korak za korakom, iz trenutkov sreče v trenutke solza in ko se obrnete, opazite, da ste preplezali celo goro, da vam je uspelo. Njena hčerka Thais je doumela, da ni smisel življenja, da živimo osemdeset ali več let, da lepota in izpolnjenost življenja ni v tem, da imamo najboljšo službo, idealnega partnerja, otroke...temveč, da smo vse življenje ljubljene. Thais je živela samo tri leta in devet mesecev, a je imela izpolnjeno življenje, polno ljubezni, saj so vsi, ki so jo imeli radi, bili ob njej. Ničesar niso spraševali, ničesar zahtevali, dali pa so izredno veliko – sebe.

Knjiga govori o tem, da ni potrebno, da nas preizkušnje uničijo. Preizkušnja, naj bo še tako velika, je samo obdobje v življenju. To je zgodba o ljubezni, mala Thais pa je »učiteljica ljubezni«. Ljubezen ima namreč moč, da spremeni tokove, da šibkost spremeni v moč. Na splošno velja, da je življenje, ki je okrnjeno in polno trpljenja, težko sprejemljivo. To nedvomno drži, vendar le, če nimamo ljubezni. Če pa ljubimo in smo ljubljene, prenesemo vse, tudi bolečino in trpljenje.

Nauk zgodbe: Vsak dan posebej preživimo v polnosti, neobremenjeni, kot to zmorejo otroci. Delimo ljubezen, ne obupajmo. Dodajajmo življenje dnevom in ne dneve življenju. Bodimo srečni, da se zjutraj zbudimo in da dihamo, da smo zdravi, da smo ljubljani in da kljub pomanjkanju še vedno najdemo smisel. Ko so ljudi spraševali, kaj

bi naredili, če bi izvedeli, da je to njihov zadnji dan v življenju, so odrasli imeli vsi po vrsti velike načrte: pripravljali bi obilne pojedine, v najkrajšem možnem času bi poskušali uresničiti kar največ svojih želja. Enako vprašanje so zastavili majhnemu dečku, ki se je igral z električnim vlakcem. Vprašali so ga, kaj bi počel podnevi, če bi izvedel, da bo

zvečer umrl. Odgovoril je: "Nič, naprej bi se igral!"

Učimo se iz teh enostavnih, pa vendar modrih otroških besed. Ne izgubimo upanja, predvsem pa ne upanja v človeka.

Lilijana Žižek

Poezija Pabla Nerude

Pablo Neruda, s pravim imenom **Ricardo Eliecer Neftalí Reyes Basoalto**, ki se je rodil leta 1904, je bil čilenski pesnik, diplomat, prejemnik Nobelove nagrade za književnost leta 1971. Umrl je leta 1973. Kolumbijski pisatelj Gabriel García Márquez ga je nekoč oklical za "največjega pesnika 20. stoletja".

*Počasi umira, kdor postane suženj navad,
ki si vsak dan postavlja iste omejitve,
kdor ne zamenja rutine,
kdor si ne upa zamenjati barv,
kdor ne govori s tistimi, ki jih ne pozna.*

*Počasi umira, kdor beži pred strastmi
in njihovimi močnimi emocijami,
zaradi katerih se zasvetijo oči
in znova oživijo osamljena srca.*

*Počasi umira, kdor ne zamenja življenja,
ko je nezadovoljen s službo ali z ljubeznijo,
kdor se zaradi sigurnosti odreka morebitni sreči,
kdor ne sledi svojim sanjam,
kdor si ne dovoli vsaj enkrat v življenju
ubežati pametnim nasvetom.*

*Počasi umira, kdor ne potuje, kdor ne bere,
kdor ne posluša glasbe, kdor ne najde miline v sebi;*

*Počasi umira, kdor uničuje lastno ljubezen,
kdor ne dovoli, da bi mu pomagali,
kdor preživi dneve z jamranjem nad lastno smolo
ali nad neprestanim dežjem.*

*Počasi umira, kdor opusti načrt še preden ga poskusi izvesti,
kdor ne sprašuje o tistem, česar ne ve,
kdor ne odgovori, ko je vprašan o tistem, kar ve.*

*Ne dovoli si počasnega umiranja!
Tvegaj in uresniči želje še danes!
Živi za danes!*

(Pablo Neruda)

Slavec

*»Vsi ljudje so bili nekoč otroci,
toda le nekateri se tega spominjajo.«*

(Antoine de Saint-Exupéry)

Vnukinja je vedno rada brskala med knjigami, opazovala ilustracije in jih občudovala. Že zelo zgodaj je začela brati in takrat so knjige postale še zanimivejše. Nekoč je med njimi opazila staro, oguljeno knjigo, ki po njenem prepričanju nikakor ni spadala na polico. »Babica, zakaj je ta knjiga tako umazana in nima barvnih ilustracij?« Stopi bliže in že bere: »Snežna kraljica in druge najlepše pravljice.« Na levi strani strmi vanjo črnobela fotografija pisatelja z njegovim podpisom. Skupaj ga prebereva: »Hans Christian Andersen«. Nasmejim se in prijazno jo povabim, da skupaj pogledava knjigo. Povem ji, da mi ta »čudna« knjiga veliko pomeni in ima zame posebno vrednost, čeprav na prvi pogled ni lepa. Natisnjena je bila že leta 1955 in dobila sem jo v dar kot nagrado za odličen uspeh v osnovni šoli. Vedno sem

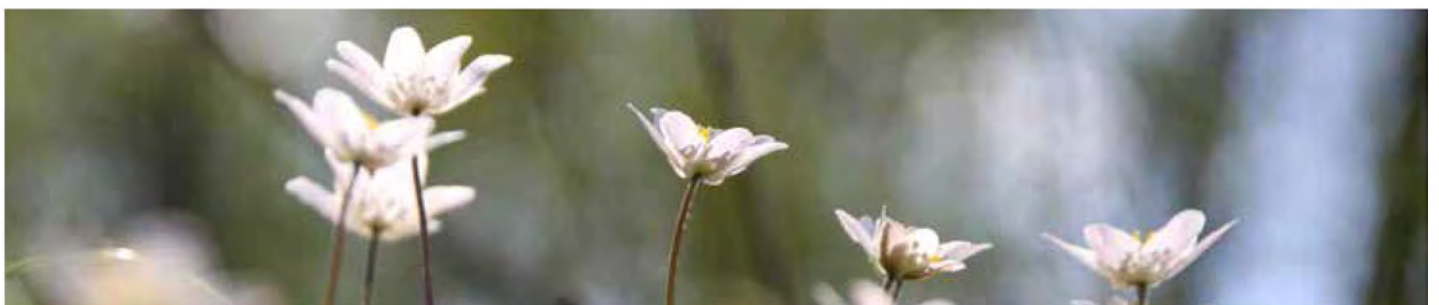
bila zelo ponosna nanjo in skrbno sem jo čuvala. Skrivala sem jo brala v postelji, nosila sem jo s seboj na pašo, ko sem pasla sosedine krave. Velikokrat sem se tako močno zatopila v branje, da sem na krave čisto pozabila, zato so me povlekle s seboj v deteljo. Takrat mi je knjiga padla iz rok, zato se posledice tega poznajo tudi na njej. Tudi, ko je deževalo, sem pravljice stiskala pod dežnikom in se prepustila doživljanju junakov. Knjigo sem tudi posojala - brali smo jo vsi otroci v družini - bilo nas je sedem. Še posebno rada se spominjam obiskov živinozdravnika, g. Škrobarja, ki se je z mopedom pripeljal iz Ljutomera in zdravil živino. Bil je dobrodušen in ugleden gospod, ki je imel rad otroke. Ko je opravil cepljenje, ga je mama vedno povabila na malico. Sedel je za mizo in poslušal naše otroške pesmice in branje, saj smo mu pripravili pravcato predstavo. Zelo rad je poslušal pravljico o slavcu, ki je bila tudi meni zelo ljuba. Seveda nas je vedno nagradil z bonboni, ki smo je jih otroci zelo razveselili. Vnukinji sem začela pripovedovati vsebino pravljice, ki se dogaja na Kitajskem. Cesar je izvedel, da v njegovem mogočnem cesarstvu živi čudovit ptič s prekrasnim glasom, zato ga je hotel imeti tudi sam. Dvorjani so ga ujeli in ga zaprli v kletko, slavec pa je v ujetništvo vedno bolj žalostno prepeval. Za tega čudežnega ptiča je izvedel tudi japonski cesar, zato je dal izdelati umetnega slavca, ki je pel samo takrat, ko je bil navit. Ptič je bil posut z dragulji in biseri in poslal ga je v dar kitajskemu cesarju. Vsi na dvoru so ga bili veseli in vedno znova so ga hoteli poslušati, zato so ga kar naprej navijali. Tako je nekoč umetni slavec razletel na koščke in komaj so ga uspeli znova sestaviti. Medtem pa je pra-

vi slavec izkoristil priložnost in poletel na prostost, v gozd, kjer je bil srečen in znova je lepo pel. Umetnega slavca niso upali več neprestano navijati, zato je vsak dan manj prepeval. Cesar je postal žalosten, pogrešal je petje slavca in nazadnje je zbolel. Vsi v cesarstvu so mislili, da bo zaradi žalosti umrl. Takrat pa je na okno priletel slavec in začel peti. Cesarju je obljubil, da bo še prepeval, vse dokler ne bo ozdravel. In res je slavčevo petje cesarju povrnilo zdravje. Spoznal je, da v ujetništvu ptič ne more peti in da umetni ptič ne more nadomestiti pravega slavca.

Vnukinja je bila navdušena in z veseljem se je lotila branja te častitljive knjige. Spominjam se, kako so otroci v šoli podoživljali pravljico o Grdem račku. Zaigrali smo jo z lutkami in z njo veliko nastopali. Otroci so skozi igro spoznali, da nikoli ne smejo zasmehovati drugih, čeprav so drugačni. Tudi mali grdi raček je v sebi skrival lepoto, ki se je, ko se je spremenil, pokazala v čudovitem belem labodu. Leta 1967 so 2. april razglasili za mednarodni dan mladinske književnosti, saj se je prav na ta dan leta 1805 rodil eden največjih pravljicarjev sveta, danski velikan pravljic H.C. Andersen.

Za pravljice nismo nikoli prestari, saj jih beremo od otroštva do pozne starosti. O tem priča tudi moja knjiga, ki je luč sveta ugledala leta 1955, ko jo je izdala Mladinska knjiga v Ljubljani. Zato ima na knjižni polici v mojem domu prav posebno mesto, saj si to tudi zasluži. Čeprav se ji poznajo sledi številnih bralcev, bo razveseljevala še prihodnje generacije, o tem sem trdno prepričana.

Marija Zver

Zločin na Melincih pet tednov pred osvoboditvijo Prekmurja

Po tistem, ko so sile pod vodstvom Hitlerjeve Nemčije aprila 1941 strle krajši odpor neorganizirane jugoslovanske vojske, so si med drugim razdelile tudi Slovenijo. Gorenjsko in Štajersko so zasedli Nemci. Italijani, ki so že od konca prve svetovne vojne imeli v lasti vso Primorsko in del Notranjske, so svojo oblast razširili še na vso Dolenjsko ter na Ljubljano z okolico. Madžari, ki so Prekmurje imeli v lasti že od njihovega prihoda v Panonsko nižino konec 9. in v začetku 10. stoletja, a so se na zahtevo velike večine prebivalstva in po odloku mirovne konference po koncu prve svetovne vojne morali umakniti iz te slovenske pokrajine, so jo tokrat ponovno zasedli.

V začetku so se Madžari vedli, kot da so prišli osvobodit Prekmurje izpod »jugoslovanskega jarma«. Mislili so celo, da večina Prekmurcev razume madžarsko, zato so nam poslali učiteljice, ki so govornice samo madžarsko. Pa smo jih kmalu razočarali. Posebno mi, otroci, nismo madžarsko razumeli niti besedice. V začetku smo jih samo debelo gledali. Potem pa so se učiteljice potrudile in nam s pomočjo slik in starih prekmurskih učbenikov bolj potrpežljivo razlagale.

Res je bilo v Prekmurju nekaj Madžaronov, ki so se jih okupatorji razveselili. Tudi nekateri starejši ljudje, ki so v času Avstro-Ogrske hodili v madžarsko šolo, so se "za silo" še znali sporazumevati z njimi. Večina Prekmurcev pa jih ni razumela in jih je imela za okupatorje. Moj oče, ki je sicer dobro obvladal madžarščino, nas je otroke doma učil brati in pisati slovensko. Že junija 1941 so se v Prekmurju pojavili plakati s protimadžarsko propagando, pomadžarjeni napisi krajevnih imen so bili popravljeni s slovenskimi imeni, presekanke so bile nekatere telefonske linije... Pod vodstvom mladega pravnika Štefana Kovača so se septembra 1941 pojavili tudi prvi partizani. Po izdajstvu pa je bil Štefan Kovač 18. oktobra 1941 v gaju pri Gančanih ubit. Drugi pripadniki odporniškega gibanja so se zatem poskrili, večina pa jih je odšla k partizanom na drugo stran Mure. Kmalu za tem, ko so se pojavili partizani, so Madžari zaprli veliko zavednih Slovencev in večino poslali v koncentracijska taborišča, od koder se je malokateri vrnil.

Partizansko gibanje se je v Prekmurju ponovno pojavilo spomladi leta 1944, ko je bilo že vsem normalnim ljudem jasno, da bo Nemčija s svojimi zavezniki vojno izgubila. Zahodni zavezniki so zasedli Sicilijo, se izkrkali na jugu Italije in počasi prodirali proti severu. 6. junija so se izkrkali tudi v Normandiji ter pričeli osvobajati

Francijo, prek Romunije pa je Rdeča armada začela prodirati na madžarsko ozemlje. Po vsej državi je pričelo vreti in nastajala je anarhija. Mi, otroci, ki smo se v začetku okupacije morali učiti: »Esküszünk, esküszünk hogy rabok tovább nem leszünk« (»Prisegamo, prisegamo, da ne bomo nikoli več sužnji«) - sicer lepa pesmica o svobodi madžarskega naroda, ki pa za nas, ki so jih oni podjarmili, ni imela enake veljave), smo se iz te prisege pričeli norčevati in smo čedalje bolj na glas recitali »Esküszünk, esküszünk hogy babok tovább nem eszünk« (Prisegamo, da boba - pri Madžarih je bil pomemben prehrambeni atikel - ne bomo nikoli več jedli).

Admiral Horthy, ki je bil na Madžarskem na oblasti od leta 1920, je 15. oktobra 1944 prosil zaveznike za premirje ter pretrgal zavezništvo z Nemčijo. Kot anglofil je upal, da bodo v primeru poraza Nemčije in njenih zaveznic Madžarsko zasedli Angleži. Toda še isti večer so s pomočjo nemških vojakov, nastanjenih na madžarskem ozemlju, oblast prevzeli skrajni nacionalisti, ki jih je vodil fašist Ferenc Sálasi. Ti so pod geslom »Kirtartás« (vztrajajmo) upali na čudežen preobrat na bojiščih. S položajev so odstranili vse nezaupljive ljudi in postavili svoje, posebno v Prekmurju, kjer so partizani izvedli nekaj akcij. Žal pa so bile posledice teh partizanskih akcij katastrofalne, saj so se orožniki največkrat maščevali nad nedolžnim prebivalstvom. Vse zavedne in sumljive Slovence so aretirali in jih poslali v koncentracijska taborišča. Nova, fašistična oblast je izvedla tudi splošno mobilizacijo za starejše od 17 let. Kdor se pozivu ni odzval, je moral pred vojaško sodišče in je bil ustreljen. Kdor pa se je na vpoklic odzval, je bil poslan na fronto, kjer je v večini primerov prav tako izgubil življenje, in to celo na nasprotni strani, kot bi moral. Velika večina Prekmurcev se pozivu ni odzvala. Nekateri so se umaknili na štajersko stran Mure. Tisti, ki so našli stik s partizani, so se jim pridružili. V glavnem pa so se skrivali pri svojih v domačih krajih. Med 'skrivači' je bil nekaj časa tudi moj najstarejši brat Pišta, ki se je zatekel k znanu, ki je bil župnik pri Mali Nedelji, kjer je 8. maja 1945 dočkal konec vojne.

Sovaščan, Pozderčov Tinek, oče treh majhnih otrok, se je skrival doma, včasih pa je bil tudi pri sosedu, s katerim sta po radiu poslušala novice. Čeprav je bilo obsedno stanje in je bilo vsako gibanje prebivalcev v nočnih urah najstrožje prepovedano, je Tinek usodnega večera, 25. februarja, vseeno šel k sosedu. Ko se je po 22. uri v mesečini vračal domov, je v razdalji ne-

kaj deset metrov zagledal patroljo dveh madžarskih žandarjev, zato je stekel v svoje skrivališče. Žal pa sta orožnika opazila tudi njega in sta tekla za njim. Ker njega ni sta našla, sta se znesla nad njegovo družino. Najprej sta tolkla po njegovi ženi toliko časa, dokler se ni nezavestna zgrudila. Ko ona ni več reagirala, sta začela mučiti otroke - devet let starega Joška, petletnega Mirka in komaj dve leti in pol starega Pišteka.

Ko je Tinek slišal jok in vpitje svojih otrok, je z dvignjenimi rokami prišel iz skrivališča in prosil za usmiljenje. Toda razjarjena žandarja sta ga s puškinimi kopiti zbila na tla. Pokončala sta ga s strelom v glavo. Tako sta ta dva človeka, misleč, da izvajata zakon, nesmiselno in na gnusen način uničila mlado družino.

Sin Mirko je bil od večera zločina epileptik in je telesno in duševno pohabljen života-ril še 12 let. Umrl je v cvetu mladosti, star komaj 17 let. Tudi Joška je zločin duševno in telesno zelo prizadel in je umrl star komaj 28 let. Njihova mati Mariča, ki jo je materinska skrb za otroke držala pokonci, je kljub hudim bolečinam držala do 64. leta starosti. Edino najmlajši sin, Pištek, je dočkal normalno starost in s svojo družino živi v hiši, ki jo je zgradil njegov oče. Izučil se je za mizarja, hišo pa uredil v prijeten dom.

Rad bi vedel, kako sta tista žandarja, pripadnika iste človeške rase kot njune žrtve, lahko živela preostali del življenja. Ju je kdaj zapekla vest? Sta bila kdaj za svoje kruto dejanje kaznovana?

Pet tednov za opisanim zločinom je prve dni aprila slovensko Prekmurje s pomladanskim cvetjem sprejelo osvoboditelje. Od tega žalostnega dogodka je minilo 68 let in marsikaj se je spremenilo. Od 1. maja 2004 sta med drugimi tudi Slovenija in Madžarska članici Evropske skupnosti, Evrope brez meja. Nekdanje nezaupanje med Madžari in Slovenci se je spremenilo v prijateljstvo, k čemur prispevajo tudi medsebojni obiski državnikov obeh držav. Ekonomske, kulturne, turistične in druge izmenjave so se povečale. Vse pa še ni popolno, zato je potrebno odnose še dopolnjevati in izpopolnjevati. Predvsem pa moramo biti eni in drugi pozorni, da nikoli več ne dovolimo misliti, da je en narod več vreden od drugega in da so eni ljudje boljše od drugih.

*Nancy, januarja 2013
Franc - Branko Maršič*

Zajček in repa

(ruska pravljica)

Snežilo je in snežilo ves dan in vso noč. Polja in bregove je pokril visok sneg. Zajček je bil strašno lačen in je šel, da bi si poiskal kaj za pod zob. Zelo je bil srečen, ko je našel dve repi. Eno repo je zajček pojedel, drugo pa je vzel s seboj. Mislil je: "Tako zelo sneži in tako je mrzlo! Prav gotovo je osliček lačen in nima kaj jesti. Nesel mu bom repo." Zajček je stekel k osličkovi hiši, toda oslička ni bilo doma. Položil mu je repo na mizo na mizo in odšel. Tudi osliček je šel iskat hrano. Našel je dva krompirja in se zadovoljen vrnil domov. Ko je odprl hišna vrata, je na mizi zagledal repo. "Le od kod je prišla ta repa?" se je spraševal. Potem je pojedel krompir in pomislil: "Tako zelo sneži in tako je mrzlo. Prav gotovo je jagnje lačno in nima kaj jesti. Nesel mu bom repo." Osliček je stekel k jagnjetu, toda jagnjeta ni

bilo doma. Položil mu je repo na mizo in odšel. Tudi jagnje je šlo iskat hrano. Našlo je zeljnato glavo in se zadovoljno vrnilo domov. Ko je odprlo hišna vrata, je zagledalo repo. "Le od kod je prišla ta repa?" se je vprašalo. Potem je pojedlo zeljnato glavo in pomislilo: "Tako zelo sneži in tako je mrzlo. Prav gotovo je srnica lačna in nima kaj jesti. Neslo ji bom repo." Jagnje je steklo k srnini hiši, a srne ni bilo doma. Jagnje je položilo repo na mizo in odšlo. Tudi srna je odšla iskat hrano. Našla je sveže listje in se zadovoljna vrnila domov. Ko je odprla hišna vrata, je zagledala repo. "Le od kod se je vzela ta repa?" se je vprašala. Potem je pojedla sveže listje in pomislila: "Tako zelo sneži in tako zelo mrzlo je. Prav gotovo je zajček lačen in nima kaj jesti. Nesla mu bom repo." Srna je stekla k zajčkovi hiši, toda zajček se je do sitega najedel, legel je v poste-

ljo in trdno zaspal. Srnica ga ni hotela buditi in je položila repo na njegovo mizo ter odšla. Ko se je zajček zbudil, si je začuden pomel oči: "Presneto! Ali prav vidim? Repa je spet na moji mizi?" Premišljeval je in preudarjal, potem pa si je rekel: "Mislim, da mi je repo prinesel kak dober prijatelj." In jo je pojedel, neznansko dobra se mu je zdelala in nad vse mu je teknila.

Dober tek!

CVETLIČARSTVO IN POGREBNIŠTVO

Marija Ferenčak s.p.

Trnje 58, 9232 Črenšovci

Telefon: **02 570 15 60 | 031 615 535 | 031 653 699**

*V trenutkih, ko postanemo nemočni
nad usodo - ob izgubi najbližjih,
Vam pomagamo in s sočutjem
uredimo vse potrebno
za dostojansveno slovo.*

Pri nas si lahko ogledate in izberete vso potrebno pogrebno opremo.

Dosegljivi smo 24 ur na dan, vse dni v tednu na zgornjih telefonskih številkah.

Nudimo Vam široko paleto okrasnih lončnic, rezanega cvetja in ostalega darilnega programa.

Z dekoracijo poskrbimo, da bo Vaša poroka nepozaben dogodek.

Pri nas dobite vse sezonske rastline za Vaš balkon, gredice in grobove, ki jih na Vašo željo tudi posadimo in dostavimo.

Ukvarjamo se z urejanjem in vzdrževanjem javnih površin in okolice.

Gradbeništvo Tkalec

www.gradbenistvo-tkalec.com

info@gradbenistvo-tkalec.com

Ravenska ulica 8, 9233 Odranci

041 225 482

- novogradnje
- fasaderstvo
- adaptacije
- urejanje okolic, tlakovanje
- strojni izkopi
- suhomontažna dela

TILIA

041 515 976

print

Štefana Kovača 3, Beltinci
www.tilia-print.com

- tisk in vezenje na tekstil
- plakati, transparenti, table
- kartonska embalaža
- tiskovine
- štampljke
- vezava diplomskih nalog

OPTIKA FOCUS
www.optikafocus.com

PONUJAMO VAM:

- izdelavo korekcijskih očal
- kontaktne leče
- sončna očala
- očne preglede

OČESNI PREGLEDI
 OPTIK AFOCUS
 OPTIKAFOCUS
 OPTIKAFOCUS
 OPTIKAFOCUS

ReNu
 ACUVUE
 CONTACT LENSES

ZIDARSTVO

MAUČEC d.o.o.

GANČANI 205A

Telefon: 02/5422 650

Fax: 02/5422 651

e-mail: info@zidarstvo-maucec.com

www.zidarstvo-maucec.com

POGREBNE STORITVE

Z VEČ KOT 40-LETNO
TRADICIJO!

**ZA UREDITEV ŽALNE SLOVESNOSTI
PRIDEMO TUDI NA DOM!**

NUDIMO VAM ZELO UGODNE CENE STORITEV!

KOMUNALA

javno podjetje d.o.o.
Murska Sobota

**DEŽURNA SLUŽBA
24 UR NA DAN**

041 631 443

